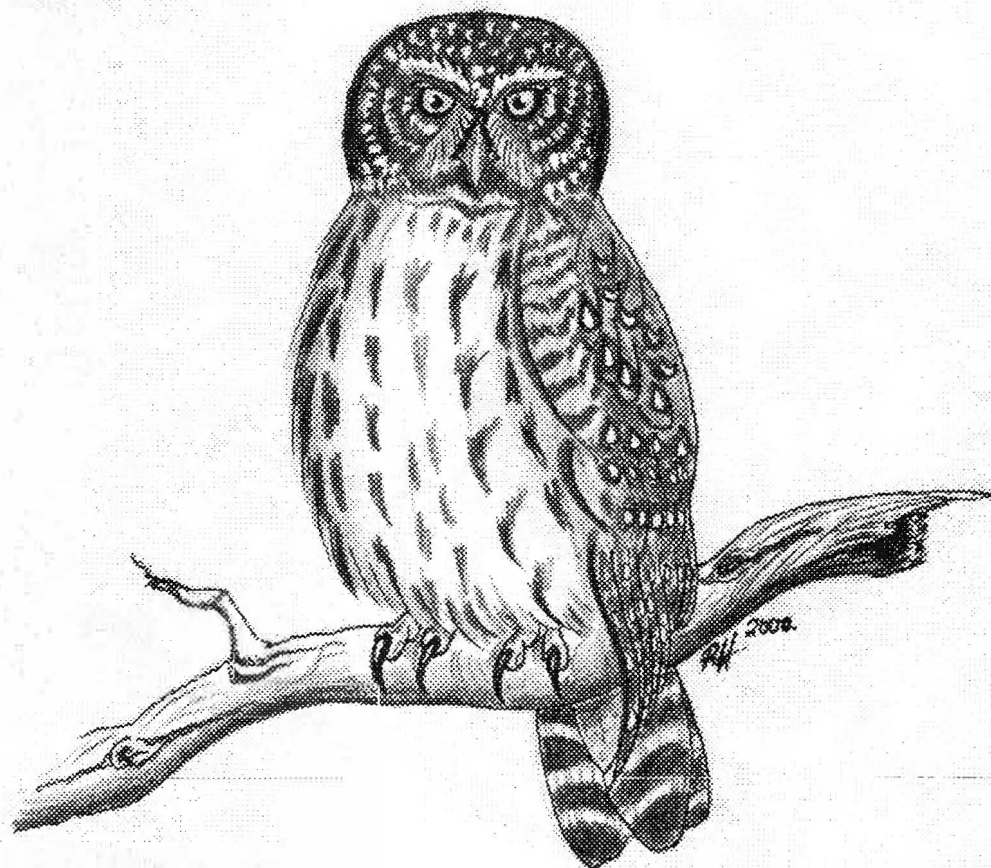

BUSKSKVETTEN

Nr. 3 * 2000 * 16. årgang

SPURVEUGLE

Organ for Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Buskerud

REDAKSJONELT:

REDAKTØR: Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier
Epost : jenygard@start.no

OPPLAG: 320
ABONNEMENT: kr.75,- pr. år

Stoff til Buskskvetten sendes fortrinnsvis direkte til redaktøren. Manuskripter bør leveres via epost eller på diskett. Stoff som er skrevet på data behøver ikke å ha ferdig layout. Styret i NOF - Buskerud fungerer som redaksjonsmedarbeidere, og kan brukes som kontaktpersoner

ANNONSEPRISER:

1/1 side kr 500,- for 1 innrykk, kr 2000,- pr år
½ side kr 250,- for 1 innrykk, kr 1000,- pr år
¼ side kr 125,- for 1 innrykk, kr 500,- pr år

NESTE NUMMER AV BUSKSKVETTEN KOMMER CA 15. DESEMBER
FRIST FOR INNSENDING AV STOFF: 1. NOVEMBER

NOF AVD. BUSKERUDS STYRE 2000

Leder /redaktør :	Jens Erik Nygård	D.O. 1.1.	jenygard@start.no
Nestleder:	Jon Ludvig Hals	Øvre Eiker 1.1	
Kasserer:	Jostein Bakke	Øvre Eiker 1.1	vsjoba@veiavangen.gs.bu.no
1. styremedlem	Torkild Jensen	D.O. 1.1.	torkild@stud.ntnu.no
2. styremedlem:	Tønny Andersen	D.O. 1.1	tonnyan@online.no
Varamedlem	Erland Tollefsen	D.O. 1.1	ertollef@online.no
Revisor:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	
Valgkomite:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	
	Magne Sjøblom	Øvre Eiker 1.1.	

KONTINGENT :

Direktemedlemmer senior : kr. 75,- pr. år
junior : kr. 50,- pr. år
støttemedlem : kr. 30,- pr. år (mottar ikke Buskskvetten)
Lokallagskontingent : kr. 30,- pr. betalende medlem registrert 1.10 inneværende år

Spurveugla på forsiden er tegnet av Roger Holmen.

Innhold

Leder		side 59
Fiskumvannet - årsrapport 1999	B. T. Bollerud, J. T. Johnsen og P. Ø. Klunderud	side 60
Siste nytt fra Buskerud		side 71
Fuglefolk i kikkerten		side 72
VinterAtlas i Buskerud 1999/2000	Steinar Stueflotten	side 74
Eiker ringmerkingsgruppe 1999	Anders Hals	side 82
Småplukk		side 86

Leder :

Det er blitt stilt spørsmål om det er hensiktsmessig å legge ned så mye arbeid i observasjoner og rapportering fra et fåtall våtmarksområder i fylket, når det er så store områder i fylket som ikke er godt nok undersøkt. Det er et betimelig spørsmål, men jeg mener at det er verdifull informasjon å hente ved fortsatt satsing i våtmarksområdene. Selv om verneverdiene er grundig utredet og fredninger er gjennomført, er det mye å hente når det gjelder miljøovervåkning. Når vi kan ta fram grundige undersøkelser og rapporter fra Fiskumvannet og Linnestranda fra 20 år tilbake sammenlikne med situasjonen i dag, får vi dokumentert endringer som ellers ikke ville ha vært like klare. Det blir lettere å vurdere om forandringer i vi ser i forekomsten av fuglearter skyldes kortvarige svingninger eller langsiktige endringer. Og sammenlikner vi utviklingen i ulike godt undersøkte områder, kan vi få svar på om endringene er lokale eller nasjonale.

Det er vel så viktig å overvåke forekomsten av vanlige arter som sjeldenheter. For å få til det er det viktig å være grundig i sine registreringer. Man bør tallfeste sine observasjoner så godt det lar seg gjøre, ta med alle arter. Det gir et materiale av en helt annen verdi en det man får dersom man bare noterer de mest sjeldne fuglene.

Men også sjeldenheter må registreres, det kan godt vise seg at det som er sjeldent i dag kan komme til å bli vanlige arter i framtida.

Jeg mener det er nødvendig å opprettholde et stabilt nivå på arbeidet i våtmarksområdene framover, slik at vi fortsatt får fram data som vi kan bruke til å varsle om endringer i miljøet.

NOF Buskerud er fylkesleddet i en forening som omfatter allsidig virksomhet fra lokallag til sentralorganisasjon. Jeg har representert Buskerud på et møte med NOFs sentralstyre, i lag med de andre fylkesorganisasjonene på Østlandet. Det viser seg at måten fylkesleddet jobber på er ganske ulikt fra fylke til fylke, selv innenfor Østlandet. I noen fylker er fylkesorganisasjonen det aktive leddet, andre steder, som hos oss, er det lokallagene som bærebjelken, mens fylkesorganisasjonen bare har en koordinerende rolle. Disse to leddene står i alle tilfellene svært fritt i forhold til NOF sentralt. Det kom fram at sentralstyret i NOF ser for seg en sterkere sammenheng i organisasjonen, fra topp til bunn. I denne visjonen ble det nevnt en felles kontingentordning. Det vil gjøre at medlemmene også er medlem sentralt, noe som ikke er tilfelle i dag. Jeg ser med en viss skepsis på denne tanken. Det er stor og pengekrevede aktivitet i lokallagene og en viss økonomi må også til for å drive fylkesavdelingen med tidsskrift. Det vil måtte bli en svært høy kontingent som skal dekke behovet til alle tre leddene. Det er ikke sikkert at alle dagens medlemmer vil være interessert i henge med videre, dersom de blir påtvunget et totalmedlemsskap som koster mye.

Jens Erik Nygård.

Fiskumvannet - rapport 1999

av Bjørn Tore Bollerud, Jon Trygve Johnsen og Per Øystein Klunderud

Dette er en forkortet versjon av Øvre Eiker lokallags rapport "Fugler i Øvre Eiker 1999."

FUGLEÅRET 1999

Totalt ble det oppgitt 170 observerte fuglearter ved Fiskumvannet i 1999. Endelig antall vil framkomme etter behandling i LRSK/NSKF. Det er angitt 3 nye arter for Fiskumvannet; **svarthalsdykker** (behandles av NSKF), **tundragås** (godkjent av LRSK) og **grønlandsmåke** (godkjent av LRSK).

Av øvrige gode observasjoner kan nevnes sjeldne besøk av bl.a. **ringgås**, **krykkje**, **dvergterne**, **elvesanger** og **pirol**. Videre var det et godt år for arter som **knekkand**, **vannrikse**, **tundralo** og **temmincksnipe**. Den gode utviklinga for **sivhauk**,

lerkefalk og **vandrefalk** fortsatte også dette året.

Totalt har 139 (!) forskjellige personer skrevet seg inn i tårnboka i løpet av året. Det reelle besøkstallet er noe høyere (antatt til 175 - 200 personer). 8 personer utmerker seg med 10 el. flere registrerte besøk på tårnet gjennom året. På toppen troner Bjørn Tore Bollerud, Jan Trygve Bollerud og Jon Trygve Johnsen med hhv. 45, 38 og 44 dager.

Fuglekikkinga er i hovedsak konsentrert til tårnet. Antallet registreringsdager (loggførte) fra fugletårnet i 1999 var 131. (H.h.v 142, 150, 137, 113 og 86 dager i 1998, 1997, 1996, 1995 og 1994.) Registreringsdagegene fordelte seg slik på årets måneder:

	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des
1999	1	2	5	16	25	20	7	13	19	16	5	2
1998	4	5	13	20	22	16	10	21	13	14	2	2
1997	2	2	8	21	27	11	7	17	22	15	10	8
1996	-	-	1	14	29	20	14	15	19	13	5	5

Forkortelser

Ad.= adult = voksen fugl
Subad.= subadult = draktstadier mellom juvenil og voksen drakt
1K,2K...første og andre kalenderår.
Ind.= individ
Juv. = juvenil = fuglens første egentlige fjædrakt
Maks.= maksimum
Obs. = observert / observasjon.
Pull. = Pullus - dundrakt, redeunge
Reg. = registrert

Artsomtaler

Navnelista følger Ree, V. & Gjershaug, J.O; Systematisk navneliste over norske fugler, publisert i Norsk Fugleatlas (1994). Metodikk for angivelse av hekking følger praksis i samme verk (s.2-3). Hekking brukes synonymt med konstatert hekking.

Storlom *Gavia arctica*

Obs. sporadisk på våren med opptil 4 ind. i perioden 27.04 - 31.05. Fra høsten foreligger 3 funn; 27.08, 28.08 og 11.09.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

På våren ble arten obs. jevnlig i perioden 25.04 - 15.05 (bl.a. under foreningens kurs 13.05) og på

høsten regelmessig i perioden 23.09 - 08.10 (BTB,JTB,JTJ m.fl.). Høyeste antall var 3 ind. 26.09. Årets siste obs. ble gjort 10.11.

Toppdykker *Podiceps cristatus*

Karakterart for våtmarksområdet. Reg. jevnlig fra 11.04 til 10.11. Største antall var 10+ ind. 02.05. I N-enden ble det konstatert hekking av 2 par med hhv. 2 og 3 unger. I S-enden ble arten obs. på reir, men hekkeutfallet er uvisst. 22.08 ble det reg. totalt 9 juv. fugler. Dette indikerer at det har vært ytterligere en hekking.

Horndykker *Podiceps auritus*

Det foreligger 4 reg. av ett ind. fra våren; 05.05 (BTB og JTJ), 23.05 (JTB,JN og AN) og 28.05 (JLH, fuglen ble fotografert på få meters hold), samt 03.06 (K.A. Monrad).

På høsten høsten ble det reg. ett ind. (juv. og/eller 1. vinterdrakt) jevnlig i perioden 03.10 -10.11 (BTB,JTB,JLH,JTJ,JN m.fl.)

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*

Ett ad. ind. ble oppdaget i N-enden 27.04 (JLH), og

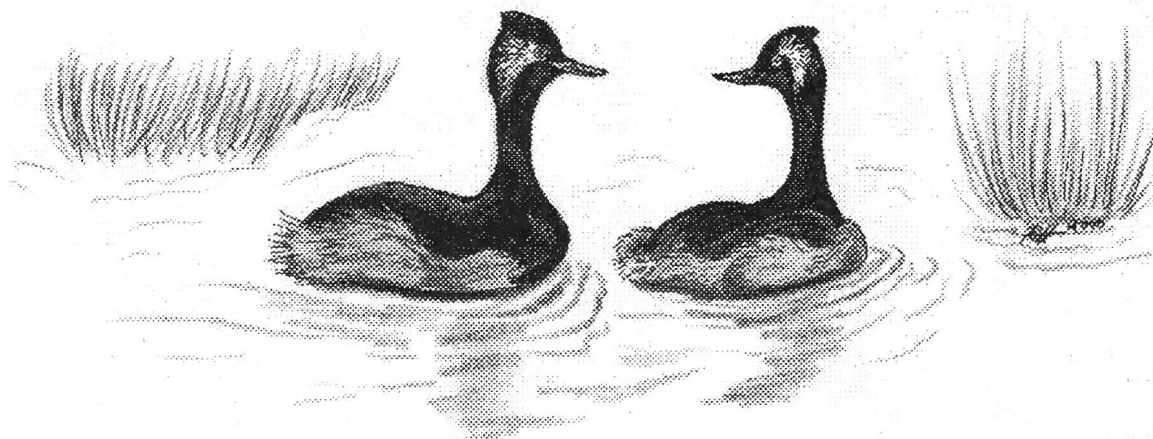
holdt seg der til 01.05. - Dette var første funn for Øvre Eiker og det andre for Buskerud. Førstefunnet i fylket ble gjort i Steinsvika (Hole) i 1997. - Ett ad. ind. dukket opp igjen 12.05 og i perioden 15.-26.05 holdt det seg 2 ad. ind. i N-enden. Kurtise ble obs. ved et par anledninger (FG og MV). Etter 26.05 ble en ad. fugl sett fram til 18.06. Fuglene ble både filmet av NRK-teamet og fotografert (LP). I perioden fuglen var her var det mange lokale og tilreisende som kom for å beskue og «krysse» arten.

På høsten ble ett ad. individ sett jevnlig i periodene 01.08 - 18.09 og 08.10 - 07.12. Fuglen skiftet etterhvert til vinterdrakt og ble på seinhøsten sett sammen med horndykkeren. Obs. som ble gjort allerede i juni tyder på at fuglen var skadet i den ene vingen og ute av stand til å fly.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Fra våren foreligger sporadiske funn fra 25.04 til 31.05, med maks. 16 ind. På høsten er arten reg. jevnlig fra 01.08 til 07.10. Høyeste antall i denne perioden var 15 ind.

Gråhegre *Ardea cinerea*

Svarthalsdykkere. Tegning : Roger Holmen

Reg. regelmessig fra 19.03 til 14.06 (maks 4 ind.) og jevnlig fra 07.07 til 03.10 (maks. 7 ind.). En sein obs. foreligger fra 28.10 (JTJ).

Knoppsvane *Cygnus olor*

Karakterart for vannet gjennom hele året. Toppnotering fra 29.05 med 31 ind., hvorav 29 i S-enden. Ett par hekka vellykket på Hægstadmyra med 8 unger. Et annet par gjorde et mislykket hekkeforsøk i S-enden (3 egg i reiret).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Arten har, i sterkt varierende antall, vært reg. gjennom hele året. Sommerstid ble 1-3 ind. obs. sporadisk. Toppnotering ble ca. 60 ind. 17.03. Arten ble reg. hekkende for første gang i fylket i Modum i 1999 (Arnt Berget).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Noen få obs. foreligger fra våren; sporadisk fra 23.04 til 20.05. Den 24.04 ble det talt ca. 950 ind. fordelt på 5 flokker. På høsten ble arten reg. daglig fra 23.09 til 08.10. Med tanke på antall er det 3 toppdager; 24.09 med ca 2000 ind. fordelt på 12 flokker, 25.09 med 1000+ ind og 26.09 med ca 1400 ind. Et flertall av gjessene var overflygere, men mange rastet også på vannet og på jordene.

Tundragås *Anser albifrons*

3 reg. foreligger av denne arten; ett ind. ble obs. 23.04 (JTJ og KG). Dette var førstefunn for Fiskumvannet og Øvre Eiker. Ett ind. ble også obs 2 dager på høsten, hhv. 25.09 (JLH og MS) og 26.09 (JLH). Alle obs. er godkjent av LRSK.

Grågås *Anser anser*

På våren ble det jevnlig reg. opptil 5 ind. fra 02.04 til 18.05, og på høsten ble arten reg. jevnlig fra 08.09 til 11.10. En flokk med ca 100 ind. hadde tilhold på vannet en periode i 2. halvdel av sept.

Kanadagås *Branta canadensis*

Reg. regelmessig fra 28.02 til 02.06 og jevnlig fra 23.09 og ut året.

Ringgås *Branta bernicla*

En flokk på 150-200 ind. ble obs. i flukt over vannet 31.05 (JTB og FG). Trolig samme flokk ble sett igjen over Lågendalen (Frank T. Brandbu og Bjørn Roar

Skullestad) like etter obs. fra tårnet. Dette er det 2. funnet av arten i Øvre Eiker. Førstefunn var ett ind. i 1995.

Gravand *Tadorna tadorna*

Det foreligger én obs. med 4 ind. 05.05 (BTB og JTJ).

Brunnakke *Anas penelope*

Obs. jevnlig i periodene 18.04 - 01.06 og 08.08 - 07.11. Høyeste antall var 19 ind. 05.09.

Krikkand *Anas crecca*

Reg. jevnlig fra 02.04 til 31.10. Toppnotering var ca. 30 ind.

Stokkand *Anas platyrhynchos*

Karakterart gjennom hele året. Høyeste antall var ca. 70 ind. 17.06 ble det obs. 2 hunner med 9 unger.

Stjertand *Anas acuta*

På våren ble arten obs. 5 ganger; 28.03 en hann, 24.04 med 2 hanner og en hunn, 26.04 og 13.05 ett par og 15.05 en hann. Fra høsten foreligger 2 funn av et enkeltind.; 01.08 og 12.09.

Knekkand *Anas querquedula*

Reg. jevnlig fra 25.04 til 08.06, med toppnotering 13.05 da det ble obs. 7 hanner og 3 hunner (LTP m.fl.). Både når det gjelder antall ind. og hyppighet av obs. var denne våren en sterk periode for knekkand. I tillegg ble arten reg. med 2 ind. 22.08 (JLH og JN).

Skjeand *Anas chlyptea*

3 reg. på våren; ett par 23.04, en hann 12.05 og ett par 13.05. Arten ble reg. 3 ganger også på høsten, med ett ind. 18.08, 12.09 og 21.09.

Taffeland *Aythya ferina*

2 obs. foreligger, begge fra våren; 2 hanner 01.05 (BTB m.fl.) og ett par 05.05 (BTB og JTJ).

Toppand *Aythya fuligula*

Reg. jevnlig fra 28.02 og ut året. På det meste ca. 70 ind.

Bergand *Aythya marila*

Obs. jevnlig i perioden 18.-27.05, med i hovedsak et par og noen ganger en hunn i tillegg. Utover det

er arten reg. sporadisk, med et fåtall ind., fra 22.08 til 31.10.

Svartand *Melanitta nigra*

Obs. regelmessig fra 15. til 29.05, normalt med et par. På høsten ble arten reg. sporadisk fra 25.09 til 21.11. Maks. 6 ind.

Kvinand *Bucephala clangula*

Karakterart for vannet gjennom hele året. Høyeste antall notert var ca. 115 ind. 07.12.

Lappfiskand *Mergus albellus*

Et hunnfarget ind. hadde tilhold i N-enden i perioden 24.10 - 14.11 (JN, Martin Borge Skakstad og Joakim Steinsvåg m.fl.). 2 ind. ble reg. 03.11. Arten har blitt reg. med 1-2 ind. hvert år fra 1996.

Siland *Mergus serrator*

Obs. sporadisk fra 13.05 til 06.06. Et fåtall ind. alle ganger.

Laksand *Mergus merganser*

Et fast innslag fra 17.03 til 18.05, og i perioden 17.10 til 07.12. Toppnotering var ca. 30 ind.

Vepsevåk *Pernis apivorus*

På våren én reg. med 2 ind. 24.05. På høsten ble det

gjort 4 reg. En ad. hann 18.08, 2 juv. fugler 22.08, ett ind. 05.09 og én juv. 21.09.

Sivhauk *Circus aeruginosus*

En 3K hann ble obs. under gode forhold fra parkeringsplassen 03.05 (BTB, JTB, PØK, HR og TBL). Fuglen ble filmet av de 2 sistnevnte for NRK Buskerud.

En hunnfarget fugl ble reg. 22.05 (BTB og JTB). På høsten ble arten reg. jevnlig fra begynnelsen av august og fram til 06.09. Ett ind. ble bl.a. regelmessig obs. ved Raaenkrysset. Hovedsaklig dreier det seg om juv. fugler og obs. av ett ind., men 15. og 27.08 ble 2 ind. obs. (BTB, JTB, KK, PØK, ÅK, OT, ÅW m.fl.).

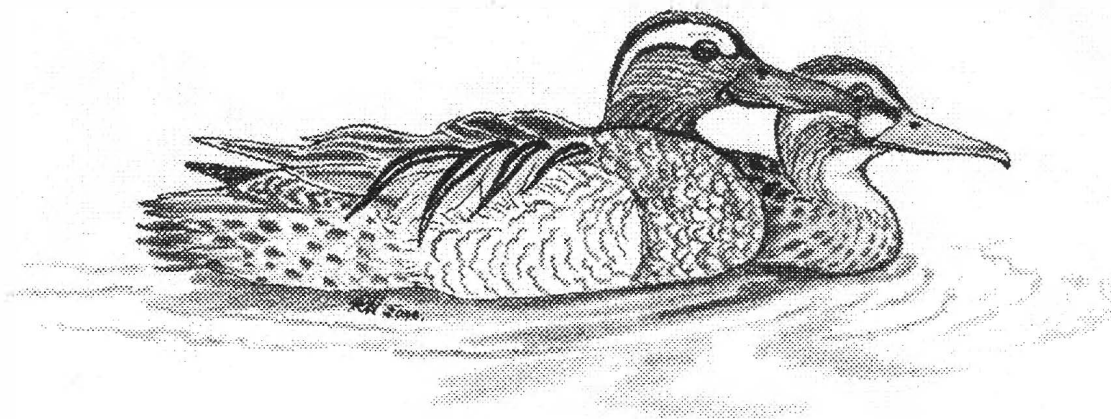
Myrhauk *Circus cyaneus*

En hann ble obs. 18. og 19.04 (JLH og AO). En hunn ble obs. 03.05 (PØK).

På høsten ble arten reg. jevnlig fra 08.09 til 08.10, med totalt 9 reg. dager (JTB, JTJ, AO m.fl.). Alle obs. er notert med enkeltind. av hunnfargede fugler.

Hønehauk *Accipiter gentilis*

Arten er obs. sporadisk gjennom hele året med 11 obs. dager. En juv. fugl ble obs. 05.09.

Knekkender. Tegning : Roger Holmen

Spurvehauk *Accipiter nisus*

Arten er påtruffet jevnlig på våren i perioden 20.03 - 17.05, og på høsten i perioden 11.08 - 03.11. På høsten ble det ved flere anledninger obs. juv. ind. Arten er obs. totalt 32 dager gjennom året.

Musvåk *Buteo buteo*

Arten ble første gang reg. 17.03 med ett ind. Deretter obs. jevnlig i perioden 18.04 -29.05, med maks 3 ind. På høsten obs. jevnlig fra 11.08 til 26.09, med maks. 5 ind.

Fjellvåk *Buteo lagopus*

Det foreligger kun 2 reg., 19.04 og 01.05.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Obs. regelmessig med 1-2 ind. i periodene 24.04 - 01.06 og 01.08 - 12.09.

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

2 obs. foreligger fra våren med ett ind. 01. og 02.05. På høsten ble arten reg. jevnlig fra 05.09 til 24.09, hovedsaklig med ett ind. (både hanner og hunnfargede). 24.09 ble det forøvrig obs. 3 hanner av arten i en skrue over tårnet medytterligere en spurvehauk, en musvåk og en lerkfalk! (AO)

Dvergfalk *Falco columbarius*

Reg. sporadisk på våren med enkeltind. fra 08.04 til 16.05. Fra høsten foreligger 3 obs.; 15. og 21.09 og 28.10.

Lerkfalk *Falco subbuteo*

Arten er registrert i 2 perioder. Fra sommeren foreligger følgende reg.; 09.06 med ett par jaktende over Måsnesmyra (KG), 11.06 med ett ind. (Tommy Pedersen og Odd Bruce Hansen), 13.06 med en ad. (Lisbet Stenstad og Hallvard Klepp), 14.06 med en ad. og en 2K fugl (BTB,KG og JTJ) og med ett ind. 20.06. 2K fuglen 14.06 holdt seg rundt tårnet jaktende hele dagen (også fotografert av JTJ). 20.06 ble det gjort to obs., ett på dagtid (JTB og MBO) og ett ind. på insektjakt over Hægstadmyra en kort periode på kvelden - kl. 23.30! (BTB).

På høsten ble arten reg. 3 ganger; ett ind. 05.09 (BTB, JTJ og JN), en juv. 24.09 (AO) og en ad. 06.10 (BTB og JTB).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

En voksen hann ble obs. 01.05 (JTJ, AO, Frode Jacobsen og Jan Erik Berglien).

En eksklusiv falkeobs. fant sted 22.08 da en jaktfalk og en vandrefalk ble obs. i «krangel» (JLH). Jaktfalk obs. forøvrig ikke årlig i Øvre Eiker.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

På våren foreligger 5 reg. av enkeltind. i perioden 01.-24.05 (BTB, JTB, FG m.fl.).

På høsten ble arten reg. 6 dager i perioden 22.08 - 29.09 (JTJ, MS, ÅW m.fl.).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Ett ind. ble hørt syngende i N-enden natt til 12.07 (JFK og KJO).

Fasan *Phasianus colchicus*

Arten ble hørt ved vannet 04.04 (RH), og ett ind. ble obs. mellom Hægstad og Lundebakken i månedsskiftet april/mai (Anders Fossen).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Ett ind. ble reg. 3 ganger på høsten; 12.09 (LTP og Terje Kolaas), 18.09 (JTJ) og 21.11 (JN). De 2 første reg. gjelder lyd, mens siste obs. gjelder ett ind. i flukt forbi tårnet. Arten ble også obs. i 1998, men påtreffes ikke årlig ved vannet.

Sivhøne *Gallinula chloropus*

En ad. fugl ble obs. jevnlig fra 08.08 til 26.09 (BTB, JTJ, JLH m.fl.). En juv. fugl ble i tillegg obs. 05.09.

Sothøne *Fulica atra*

Karakterart for vannet. Obs. fra 11.04 og ut året. Høyeste oppgitte antall er 8 ind.

Arten ble obs. på reir, men ingen unger ble sett.

Trane *Grus grus*

reg. 3 ganger; 2 ind. 18.04, ett ind. 19.04 og 2 ind. 22.08.

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Reg. 4 ganger; 5 ind. 13.05 (foreningskurs med MU), og ett ind. 22.05 (BTB og JTB), 02.06 (BTB, JTB og JTJ) og 20.06 (JTB og MBO).

Dverglo *Charadrius dubius*

Kun én reg. med ett ind. i flukt over tårnet 12.07 (JFK og KJO).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Obs. på våren med enkeltind. 31.03, 13.05 og 22.05.
På høsten påtruffet 08.09, 12.09 (3+ ind.) og 19.09.

Heilo *Pluvialis apricaria*

Obs. jevnlig fra 24.04 til 17.05, med maks. tall på ca. 50 ind. På høsten ble arten reg. jevnlig fra 11. til 22.08. Ytterligere 2 obs. foreligger fra sept.

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Ett ind. ble obs. i perioden 27.-29.08. Arten ble også obs. 5 dager i perioden 18.-27.09 med opptil 5 ind. (BTB, JTB, JTJ m.fl.). Arten ble fotografert av LP. Forrige funn av arten var med ett ind. i 1996.

Vipe *Vanellus vanellus*

Fast innslag ved vannet. Første reg. dato var 17.03 og arten ble sett fram til 24.09. Maks. antall var ca. 50 ind. To seine obs. foreligger fra 20. og 24.10 med hhv. ett og to ind.

Dvergsnipe *Calidris minuta*

2 reg. foreligger; 18.08 (BTB, JTB, JTJ og ÅW) og 20.08 (JTB, JTJ og ÅW).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Med tanke på at arten forrige gang ble reg. i 1995 er 4 reg. dager et høyt tall. Arten ble obs. 18.08 med ett ind. (BTB og JTJ), 20.08 med to ind. (JTB, JTJ og ÅW), 22.08 med 3+ ind. (JLH og JN) og 23.08 med 3 ind. (BTB, JTB, MS og ÅW).

Tundrasnipe *Calidris ferruginea*

Reg. 3 dager; ett ind. 18.08 (BTB og JTJ), ett ind. ble fanget i nett og ringmerket 23.08 (MH og MW) og en juv. fugl obs. 27.08 (BTB, JTJ og Rune Botnermyr). Arten ble fotografert av LP. Forrige obs. var i 1997. Arten er en sjelden gjest ved vannet.

Myrsnipe *Calidris alpina*

Arten ble reg. sporadisk på våren fra 24.04 til 24.05, og jevnlig på høsten i perioden 22.08 - 28.09 (opptil 5 ind.)

Brushane *Philomachus pugnax*

Det foreligger 2 obs. med 10 ind. 06.05 og 4-5 ind. 30.06. Obs. regelmessig på høsten fra 15.08 til 05.09 med maks. 5 ind. 2 ind. ble ringmerket 22.08 (MH

og MW).

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Karakterart og hekkefugl (?) på myrene rundt vannet. Reg. fra 02.04 til 07.11. Høyeste reg. antall er 25+ 12.09.

Rugde *Scolopax rusticola*

Reg. 4 ganger i løpet av sommeren, og dessuten 10.10.

Lappspove *Limosa lapponica*

En reg. med 2 ind. 13.05 (Ståle Dahl, Jørn R. Gustad og Thomas Hansen).

Småspove *Numenius phaeopus*

Reg. jevnlig fra 12. til 24.05, med opptil 19 ind. (15.05/foreningskurs med MU).

Storspove *Numenius arquata*

Obs. regelmessig på våren i tidsrommet 18.04 - 13.05, med 19 ind. på det meste. Arten ble også reg. 4 dager spredt i juni. På høsten ble arten reg. 3 dager i perioden 18.-23.08 med 1-2 ind.

Sotsnipe *Tringa erythropus*

Arten ble obs. jevnlig i perioden 03.-13.05 med 1-2 ind. I tillegg ble et ind. reg. 12.09.

Rødstilk *Tringa totanus*

Obs. jevnlig på våren i perioden 27.04 - 16.06. Fra høsten foreligger 5 reg. i perioden 12.07 - 28.08. Normalt få ind.

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Reg. jevnlig fra 30.04 til 29.05, med 17 ind. som toppnotering (13.05). På høsten ble arten reg. jevnlig fra 12.06 til 12.09. Høyeste antall var 7 ind.

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Påtruffet jevnlig i perioden 08.04 - 01.06.

Grønnstilk *Tringa glareola*

Reg. jevnlig fra 01.05 til 14.09. Høyeste notering var ca. 30 ind. 05.05.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Obs. jevnlig fra 25.04 til 20.06, og sporadisk fra 12.07 til 22.08.

Steinvender *Arenaria interpres*

Et funn foreligger med ett ind. 13.05 (JLH, JN og foreningskurs med MU). Første obs. siden 1996.

Joer sp. *Stercorarius sp.*

2 ubestemte joer ble obs. under World Birdwatch Day 03.10 (JTJ).

Forrige funn av jo var en storjo i 1997.

Hettemåke *Larus ridibundus*

Arten ble reg. jevnlig fra 31.03 til 07.07. Det etablerte seg en koloni på Måsnesmyra tidlig på våren, men i slutten av mai var kolonien oppløst. Det var ingen vellykka hekking. Det foreligger 3 reg. fra høsten; 12.09, 10.10 og 20.10.

Fiskemåke *Larus canus*

Påtruffet regelmessig fra 08.04 og til 10.11. Ca. 100 ind. ble notert på det meste.

Sildemåke *Larus fuscus*

Påtruffet jevnlig fra 14. til 27. april, og deretter sporadisk fram til 04.07.

Gråmåke *Larus argentatus*

Arten ble obs. regelmessig fra 04.04 og ut året. Høyeste notering var ca. 60 ind.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Ny art for vannet og kommunen! Ett ind., en 3K fugl, ble obs. fra tårnet 25.04 (JLH og JTJ). Obs. er behandlet og godkjent av LRSK. Dette er det 4.

Grønlandsmåke og kvinand. Foto: Leif Palmstrøm

funnet i Buskerud (tidligere funn er i Kongsberg, Lier og Nedre Eiker).

Svarbak *Larus marinus*

Obs. sporadisk i perioden 10.04 - 10.11.

Krykkje *Rissa tridactyla*

Ett ind. ble obs. fra tårnet 03.10 (JTJ). Sammen med funnet under er dette antagelig 3. og 4. funnet i kommunen. (De to første funna er én obs. av presten Hans Strøm i 1783 og en utmattet ungfugl 05.08.75.)

Makrellterne *Sterna hirundo*

Påtruffet regelmessig fra 05.05 til 13.06 med opptil 4 ind., og deretter sporadisk fram til 19.09. 2 ad. + 2 juv. ble obs. 11.08.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Én juv. fugl ble obs. 08.08 (JLH). Funnet er godkjent av LRSK. Arten er en sjelden gjest ved vannet.

Dvergterne *Sterna albifrons*

Én ad. fugl ble obs. 08.06 (Svein Dale og Tor Fjesne). Dette er andre observasjon av denne arten ved Fiskumvannet, og funnet er godkjent av LRSK. Det første funnet ble gjort i 1996.

Bydue *Columba livia var. domestica*

Reg. 5 ganger gjennom året.

Skogdue *Columba oenas*

Obs. jevnlig i perioden 23.04 - 18.05. Ytterligere 2 enkeltreg. foreligger fra 09.06 og 18.08.

Ringdue *Columba palumbus*

Arten ble obs. jevnlig i perioden 17.03 - 10.10. Høyeste noterte antall var ca. 120 ind. 08.10.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Det foreligger én reg. fra 28.05.

Gjøk *Cuculus canorus*

Arten reg. 4 ganger i tidsrommet 17.05 - 27.08..

Hornugle *Asio otus*

Ett ind. ble obs. 04.06 (JTB) og ett ind. ble ringmerket 22.08 (MH og MW).

Jordugle *Asio flammeus*

Ett ind. ble obs. 19.04 (AO), og på høsten 05.10 (2 ind./BTB og JTJ) og 06.10 (ett ind./BTB og JTB).

Tårnseiler *Apus apus*

Reg. jevnlig i perioden 15.05 - 29.08. Ytterligere et funn foreligger fra 19.09 med 2 ind.

Vendehals *Jynx torquilla*

Reg. 4 ganger i perioden 01.-23.05.

Gråspett *Picus canus*

Ett funn foreligger med ett ind. 02.04.

Grønnspekk *Picus viridis*

Reg. sporadisk fra 19.03 til 03.06 og i perioden 26.09 - 10.10.

Svartspett *Drycopus martius*

Påtruffet sporadisk i periodene 28.03 til 03.06 og 22.08 - 20.10.

Flaggspett *Dendrocopos major*

Obs. sporadisk gjennom hele året.

Sanglerke *Alauda arvensis*

Karakterart for området rundt vannet. Første obs. fant sted 19.03 og den siste 17.10. På våren var maks. antallet ca. 50 ind. 28.03, mens det på høsten ble reg. ca. 70 ind. 08.10.

Sandsvale *Riparia riparia*

Reg. regelmessig i perioden 28.04 til 19.09. Lite er kjent om hekkeplasser og bestandsstørrelse i nærområdet.

Låvesvale *Hirundo rustica*

Påtruffet regelmessig fra 14.04 til 03.10. Totalt ca. 75 ind. ble ringmerket i perioden 01.-24.08 (MH og MW).

Taksvale *Delichon urbica*

Reg. jevnlig i perioden 01.05 til 26.09.

Trepiplerke *Anthus trivialis*

Arten er reg. med 2 funn på våren, 24. og 28.04.

Reg. sporadisk på høsten i perioden 08.08 til 18.09.

Heiplierke *Anthus pratensis*

Reg. jevnlig på våren i perioden 08.04 - 23.05. Høyeste oppgitte antall var 40+ den 29.04. Under høsttrekket ble arten reg. regelmessig i perioden 18.08 - 17.10.

Gulerle *Motacilla flava*

Arten var et fast innslag ved vannet fra 12.05 til 12.09. Hovedsaklig dreier dette seg om underarten **Såerle** *Motacilla flava thunbergi*. 17.06 ble to ind. obs. med urolig oppførsel og den ene hadde insekter i nebbet (AO). Det foreligger en obs. av 2 juvenile fugler 07.07 (JLH). Toppnotering foreligger fra 22.08 med 500+ ind. (JLH). Totalt ble 15 ind. ringmerket 22. og 24.08 (MH og MW).

- Sørlig gulerle *Motacilla flava flava*

I perioden 13.05 - 09.06 ble det jevnlig sett 1-2 hanner i N-enden av denne underarten (BTB, JTB, JTJ m.fl.). Ett ind. ble fotografert av JLH på Hægstadmyra.

Det var et godt år for registrering av denne underarten (ingen i 1998 og én obs. i 1997).

Vintererle *Motacilla cinerea*

Det foreligger bare én obs., gjort 26.09 (JLH og ITS).

Linerle *Motacilla alba*

Arten er obs. jevnlig i perioden 28.03 - 03.10. Et seint ind. ble obs. 30.10 (BTB og JTJ).

- Svartryggerle *Motacilla alba yarelli*

Ett ind. av denne underarten - godkjent av LRSK som en 2K hann - hadde tilhold i og ved Flesaker transformatorstasjon i april måned, med første obs. 04. og siste 26 (KG, RH, JLH, JN og LP). Fuglen er fotografert av LP. I tillegg foreligger én obs. fra 23.05 (JN). Dette er andre funnet av denne underarten ved Fiskumvannet. Det første var i 1998.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Reg. 20.03 (ett ind.), 31.03 og 31.10 (ca. 25 ind.).

Fossefall *Cinclus cinclus*

3 funn foreligger, med ett ind. 17.03, 31.03 og 08.10.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes*

Ett ind. ble påtruffet 28.03 og 01.05, og sporadisk i perioden 03.10 - 07.12 med opptil 8+ ind.

Jernspurv *Prunella modularis*

Reg. jevnlig i perioden 08.-24.04. På høsten ble arten reg. 08.08 og 26.09.

Rødstrupe *Erithacus rubecula*

Påtruffet jevnlig i perioden 31.03 - 21.11.

Nattergal *Luscinia luscinia*

Hørt jevnlig fra 18.05 til 07.07. Den 9. juni ble arten hørt syngende fra 5 ulike lokaliteter samtidig; - v/ Svein Guldal i S-enden, v/Fiskum Gamle Kirke, v/ Haugnæs, v/Ruudstua og v/jernbanebrua i N-enden (BTB og JTJ). 4 av ind. ble hørt fra krattlandskapet inntil vannkanten.

Blåstrupe *Luscinia svecia*

Det foreligger én obs. fra 01.05. Ytterligere 4. ind. ble ringmerket, med ett ind. 22.08 og 3 ind. 24.08 (MH og MW).

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Reg. jevnlig i perioden 07.05 - 19.09. Unger ble reg. 24.06.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Obs. på våren 13. og 15.05, og på høsten sporadisk i perioden 19.09 - 10.10.

Ringtrost *Turdus torquatus*

Ett funn foreligger med ett ind. 20.08 (JTB og ÅW).

Svarttrost *Turdus merula*

Reg. jevnlig i perioden 19.03 - 27.06 på våren, og fra 20.06 til 24.10 på høsten.

Gråtrost *Turdus pilaris*

Reg. regelmessig i perioden 28.02 - 03.11. Høyeste antall ble notert 03.10 med rundt 200 ind.

Måltrost *Turdus philomelos*

Påtruffet kun sporadisk fra 20.03 og fram til 10.10.

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Påtruffet jevnlig i perioden 08.04 - 27.06, og deretter sporadisk fram til 07.10.

Duetrost *Turdus viscivorus*

Kun 2 obs. foreligger, 14.04 (2 ind.) og 26.09.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Ett eks. ble hørt syngende en kort periode (29.05 - 02.06) på myra nær parkeringsplassen v/ Hægstadundergangen (Haakon F. Stenersen, BTB, JTB, FG, JTJ m.fl.).

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

Ett ind. sang i S-enden, nær utløpet av Delerelva, fra 15.06 til 03.07 (TBL, JTB, HR, TJ, KG, JTJ, PØK m.fl.). Arten ble fotografert av JLH og TS. Ett av bildene ble publisert i Vår Fuglefauna 3/99. Det ble også gjort lydopptak av KV. Arten er tidligere reg. i 1995 og 1996.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Reg. 3 ganger; 13.05 (kurs med MU), 19.05 (FG) og 26.05 (AO).

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Arten ble reg. jevnlig fra 24.05 til 07.07.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Reg. regelmessig fra 19.05 til 04.08, med en toppnotering på 10+ ind. 06.06.

Gulsanger *Hippolais icterina*

Påtruffet jevnlig fra 18.05 til 09.07.

Møller *Sylvia curruca*

Ett ind. er reg. jevnlig fra 09.05 til 18.05, og ytterligere 3 ganger på våren og sommeren. Ett ind. ble reg. så seint som 07.11 (JLH). Observatøren mente ind. kunne tilhøre den østlige underarten *S. c. blythi*.

Tornsanger *Sylvia communis*

Påtruffet jevnlig fra 18.05 til 09.07. I tillegg foreligger 2 funn fra høsten; 08.08 og 05.09.

Hagesanger *Sylvia borin*

Reg. regelmessig i perioden 19.05 - 08.08.

Munk *Sylvia atricapilla*

Reg. jevnlig fra 28.04 til 06.06, og 4 ganger i tidsrommet 12.-26.09. Maks antall er 10+ 12.09.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Reg. jevnlig fra 11.04 til 26.04. Også reg. 23.05.
Fra høsten foreligger 3 reg. i tidsrommet 22.08 til 26.09.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Et fast innslag ved vannet i perioden 19.04 - 18.09.

Fuglekonge *Regulus regulus*

Det foreligger 3 reg. fra våren. På høsten ble arten reg. sporadisk i perioden 28.08 - 07.11.

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Reg. sporadisk fra 13.05 til 13.07.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Arten er reg. kun 2 ganger; 13.05 og 23.05.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Reg. sporadisk i periodene 28.03 til 26.04, og 20.07 til 14.11. Et stjertmeiskull ble obs. i S-enden 19.06 med totalt 10 fugler (JLH).

Løvmeis *Parus palustris*

Det foreligger 3 obs. fra våren mellom 25.04 og 06.05, og ytterligere 4 obs. på høsten i perioden 08.09 - 24.10.

Granmeis *Parus montanus*

På våren ble arten reg. sporadisk mellom 17.03 og 28.05, og på høsten jevnlig i perioden 18.08 - 21.11.

Toppmeis *Parus cristatus*

Reg 2 ganger, med 2 ind. 14.04 og en reg. 18.06.

Svartmeis *Parus ater*

Reg. 5 ganger i perioden 22.08 - 26.09.

Blåmeis *Parus caeruleus*

Et fast innslag hele året.

Kjøttmeis *Parus major*

Påtruffet jevnlig gjennom hele året.

Spettmeis *Sitta europaea*

Obs. 2 ganger tidlig på året; 17.03 og 18.04, samt sporadisk fra 08.09 til 07.11.

Trekryper *Certhia familiaris*

Reg. jevnlig fra 16.10 til 14.11.

Pirol *Oriolus oriolus*

En ad. hann ble obs. sittende i et tre like ved- og i flukt rett forbi fugletårnet 23.05 (JTB og AN). Arten forekommer med svært få reg. i kommunen; en hann ble hørt og obs. i flukt ved Vestfosselva 07.06.71 (AN). Den ble reg. syngende ved Fiskum Gamle kirke 12.06.76 (KV), og ett ind. ble sett og hørt v/ Grinda 02.07.96 (AH).

Tornskate *Lanius collurio*

Arten ble reg. 20.05 og 4 ganger i løpet av aug. med 1-3 juv. fugler.

Varsler *Lanius excubitor*

2 obs. fra våren; 10. og 18.04. I tillegg er arten påtruffet jevnlig i perioden 12.09 - 14.11.

Nøtteskrike *Garrulus glandarius*

Arten er reg. 3 ganger på våren, og jevnlig i perioden 05.09 - 21.11. Maks. antall var 10 ind.

Skjære *Pica pica*

Karakterart i landskapet rundt vannet gjennom hele året. Høyeste noterte antall er 20+. Det foreligger vellykket hekking i krattet helt inntil tårnet.

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

Arten er reg. 3 ganger - 2 ind. 01.08, ett ind. 29.08 og 2 ind. 05.09.

Kaie *Corvus monedula*

Reg. jevnlig fra årets start og fram til 25.04, og deretter sporadisk fra 13.05 til 27.06. På høsten ble arten sett jevnlig fra 05.09 til 14.11. Maks antall er angitt til ca. 50 ind.

Kråke *Corvus corone cornix*

Karakterart for området rundt vannet hele året, med opptil 40 eks.

Ravn *Corvus corax*

Arten er påtruffet sporadisk i perioden 17.03 - 09.05 og jevnlig på høsten i perioden 08.08 - 03.11. Et fåtall ind.

Stær *Sturnus vulgaris*

Arten var et fast innslag fra 19.03 til 28.10, med største notering på ca. 100 ind.

Gråspurv *Passer domesticus*
Påtruffet gjennom hele året i varierende grad.

Pilfink *Passer montanus*
Reg. sporadisk året gjennom.

Bokfink *Fringilla coelebs*
Fast innslag ved vannet fra 14.04 til 26.10.

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*
Arten er reg. sporadisk i perioden 14.04 - 28.05 på våren, og jevnlig fra 22.08 til 21.11 på høsten.

Grønnfink *Carduelis chloris*
Fast innslag ved vannet hele året.

Stillits *Carduelis carduelis*
2 obs. ble gjort tidlig på året; 28. og 31.03. Forøvrig er arten reg. sporadisk fra 07.07 til 28.10.

Grønnsisik *Carduelis spinus*
Tilstede i større eller mindre grad gjennom hele året.

Tornirisk *Carduelis cannabina*
Reg. sporadisk fra 31.03 til 10.10.

Bergirisk *Carduelis flavirostris*
5 reg. foreligger gjennom året; 28.03 med ca. 30 ind., 08.04 med 25 ind., 08.08 med 3 ind., 29.08 og 10.10 (JLH m.fl.).

Gråsisik *Carduelis flammea*
Arten er obs. i varierende grad gjennom hele året.

Korsnebb sp. *Loxia sp.*
En flokk 10 ind. ble obs. 12.07.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
Reg. regelmessig i perioden 19.05 - 12.07.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*
Påtruffet jevnlig i periodene 19.03 - 04.04 og 03.10 - 21.11.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*
3 funn foreligger med ett ind. v/Sundhaugen 21.05 (JTB), 2 ind. i S-enden 19.06 (JLH og TS) og ett ind. 08.08 (JLH).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

En hunn ble obs. 24.04 (JLH).

Gulspurv *Emberiza citrinella*
Et fast innslag i områdene ved Fiskumvannet året gjennom.

Sivspurv *Emberiza scoeniclus*
Karakterart. Reg. regelmessig fra 28.03 til 10.10. Høyeste notering var 300+ ind. 12.09.

INITIALER

Kristen Andreassen (KA), Bjørn Tore Bollerud (BTB), Jan Trygve Bollerud (JTB), Morten Bollerud (MBO), Finn Gregersen (FG), Kristen Grøslund (KG), Morten Halmrast (MH), Anders Hals (AH), Jon Ludvig Hals (JLH), Roger Holmen (RH), Torkild Jensen (TJ), Kjetil Johannessen (KJO), Jon Trygve Johnsen (JTJ), John F. Karlsen (JFK), Kaja Klunderud (KK), Per Øystein Klunderud (PØK), Åse Klunderud (ÅK), Torgeir Beck Lande (TBL), Joar Nedberg (JN), Arne Nævra (AN), Arve Olsen (AO), Leif Palmstrøm (LP), Lars Tomas Poppe (LTP), Harald Reitan (HR), Tom Schandy (TS), Magne Sjøblom (MS), Inger T. Steen (ITS), Gunn Kristin Stensrud (GKS), Inge Stensrud (IS), Gorm Syversen (GSY), Ole Temtemoen (OT), Magnus Ullman (MU), Kjell Værnes (KV), Åge Westby (ÅW) og Morten Winnes (MW).

LITTERATUR

Bakken, Terje & Palmstrøm, Leif, 1995: «Fuglefaunaen ved Fiskumvannet i 1994.» NOF Øvre Eiker lokallag

Bakken, Terje & Palmstrøm, Leif, 1996: «Fuglefaunaen ved Fiskumvannet i 1995.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Bollerud, Bjørn Tore & Klunderud, Per Øystein, 1997: «Fugler i Øvre Eiker 1996.» NOF Øvre Eiker lokallag

Bollerud, Bjørn Tore & Ke & KluUd, Per Øystein, 1998: «Fugler i Øvre Eiker 1997» NOF Øvre Eiker lokallag

Bollerud, Bjørn Tore & Klunderud, Per Øystein, 1999: «Fugler i Øvre Eiker 1998» NOF Øvre Eiker lokallag

Buskskvetten 1/99: «Vannfugltellingene januar 1999», Bjørn Harald Larsen.

Buskskvetten 2/99: «LRSKs innrapporteringsliste» (for 1999), m/endringer.

Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994: «Norsk Fugleatlas. Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge.» Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 552 s.

Jonsson, Lars 1994: «Fugler. Europa-Nordafrika-Midtøsten.» Cappelen.

Kolberg, Dagfinn 1993: «Fuglefaunaen i Øvre Eiker.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Nævra, Arne 1979: «Fuglefaunaen i Øvre Eiker.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Siste nytt fra Buskerud

På Linnestranda fortsetter invasjonen av mellomskarver, foreløpig etter hekkesesongens slutt. Ved to tilfeller er det observert individer på dammen ved Gullaug. Den 13.8 ble ett individ med metallring fra ringmerkingssentralen i Stockholm sett. Det første tallet var 9, men det var dessverre ikke mulig å lese av resten. Den 26.8 ble det sett det hittil største antall av mellomskarver, nemlig 31 individer.

Den 16.9 ble årets første nye art observert, en stripegås. Den kom flygende sammen med en hvitkinngås, noe som er 2. observasjon av denne arten.

En ung vandrefalk ble sett i *Lier* 5.8.

Ved *Fiskumvannet* ble det hørt myrrikse den 25.6.

I *Tyri fjorden* ble det sett en egretthege ved Karlsrudtangen 10.6 - 11.6. + 17.6. I midten av juni ble det talt hele 7 vaktler i Hole kommune. Ved Ask på Ringerike ble det hørt en åkerrikse den 29.5.

Ved *Horne* i Øvre Eiker oppholdt det seg en raphøne fra 25.6 - 29.6.

Ved *Håøya* i Hurum ble det den 23.5 sett en gulnebbblom.

I stjertand ble sett i *Miletjern* den 17.9.

Egretthege, Karlsrudtangen. Videoclip: Andreas Gullberg

Annonse

Grunnet overgang til nyere modell selges en Swarovski SLC 10 x 42 kikkert, med veske og reim for 5000 kr. Kikkerten er 2 år gammel, nesten som ny, garanti gjelder.

Henvendelse til Terje Vines, tlf. 32 83 60 53.

Fuglefolk i kikkerten

Audun Brekke er 30 år gammel, arbeider som overingeniør, bor i Oslo, men føler seg nært knyttet til Drammensdistriktet og lar seg ofte se her.

Når begynte du å interessere deg for fugler ?

Jeg fikk min første kikkert omtrent da jeg var 10 år, og kjøpte ei fuglebok på salg da jeg var 12, tror jeg. Den sverger jeg faktisk til ennå, Norsk Fugleleksikon. Fin størrelse og gode tegninger.

Hvor var det du først gikk for å se på fugler ?

Jeg tok mine første turer i Drammensmarka. Det var så utrolig fint å høre svarttrosten syngende om kveldene. Særlig likte jeg å komme til Skimtheimen (rett ved Tverken) og se den lokale kvinanda i aksjon. Det var da jeg følte behovet for et kamera, så jeg kunne vise andre hva jeg holdt på med.

Hvordan arter fugle hobbyen seg for deg ?

Å se på fugler var i starten å oppfatte hva fuglen driver med. Jeg var veldig opptatt av adferd husker jeg. "Hvorfor gjør den det, og ikke det?". Det var blant annet dette som gjorde at jeg begynte å studere biologi på Blindern i Oslo.

Etter hvert som jeg ble med i organisatorisk arbeid i NOF fikk

jeg mer sansen for tellinger. Først var jeg mot kryssing, men nå har jeg opplevd en ny vår i kampen om å se forskjellige fuglearter. Da jeg møtte det "profesjonelle kryssermiljøet" fikk jeg først helt aversjon mot artsjag, husker jeg. Det helt naturlig for meg å heller se to ganger på en pilfink enn å reise over til Bergen for å se på en Willetsniipe. Det tok mange år før jeg igjen syntes det var artig å lete etter nye arter. Dette er også grunnen til at jeg ikke har sett så mange arter som de som er like gamle som jeg.

Det er både positivt og negativt å ha mange arter igjen som jeg ikke har sett. Det er slitsomt å måtte forklare hvorfor jeg vil se den og den en gang til når jeg er på tur med de som kun leiter etter bomber. Men til gjengjeld er det enda mer artig fordi jeg har igjen mange arter som jeg kan glede meg over i lang tid fremover.

I de seinere år (etter hovedfag) har jeg fokusert mer på å få tallrekker som strekker seg over år. Jobber med kartlegging (og dokumentarfilming) av fugl på Østensjøvannet og Akerselva på oppdrag for Østensjøvannets Venner. Dessuten jobber jeg med tellinger i Oslofjorden. Har også fått litt fart på kasseproduksjonen, som jeg har hatt dårlig samvittighet for i mange år.

Hvor liker du å dra for se på

fugl i dag ?

Østensjøvannet er uten tvil min favoritt. 12 minutter etter at jeg har tatt på meg jakka er jeg på plass ved Oslo artsrikeste vann. Jeg kjenner uroen allerede i januar ette å komme i gang med registrering.

Hvilke fuglearter setter du mest pris på å se ?

Jeg har av en eller annen grunn alltid vært svak for ender. Vet ikke hvorfor, men det er noe fint ved dem. Men hvis du spør folk rundt meg hvilken art som er favoritten over alle andre så er det ravn. All mystikken, historiene, den røffe alteteren og opportunisten har mer sjel enn alle de andre fuglene til sammen. Ingen tur i fjellet er fullkommen uten et besøk av ravn. Har ennå ikke gitt opp håpet om å få jobbe med den arten en gang.

Alle har vel noen arter som de ikke ennå har sett, hvilke står høyst på din liste ?

Lappugle. Jeg liker alle arter som har et tilsnitt av kulde, taiga, vinter og røffe forhold over seg.

Har du hatt verv i NOF ?

Jeg startet som varamann i NOF Drammen og svingte innom nestledervervet før jeg var formann i to år. Fin tid.

Hva ønsker du deg av NOF lokalt og sentralt for at den ornitologiske virksomheten skal styrkes ?

Det står vel generelt godt til med ornitologisk aktivitet. Vi danker vel fortsatt ut de fleste andre norske miljøvernforeninger i antall og budsjett? Men hvis jeg skulle si noe som jeg kunne tenke meg mer av måtte det vel være at det blir holdt flere nasjonale tellinger (å la vannfugltellinger, på den samme dato) for å få flere reelle fakta på bordet. Det ville kunne også få mye

oppmerksomhet i media når mange nok drar ut på likt. Og, ikke minst, bli oppfattet som eget håndfast og begripelig arbeid.

En gammel drøm ville vært om man kunne søke forskningsmidler til Universitetsgrader gjennom NOF, parallellt med Universitetene, men det får jeg nok aldri oppleve i min tid.

Har du andre hobbyer enn fuglekikking ?

Alt for mange.

Jeg spiller fløyte, gitar og synger. Har laget et musikkverk som er en hyllest til fuglesangen (www.uio.no/~audunbr/musikk/aves.htm). Det er noe av det som har gitt meg mye tilbake i form av fine opplevelser.

Jeg har vært aktiv innen seilflyvning, men nå er det for langt til nærmeste flyplass til at det blir noe særlig.

Naturfoto og -filming henger mye sammen med fugleinteressen.

Mine favorittaktiviteter er telemark, innebandy og frisbeekasting.

Til slutt vil jeg nevne min favorittlektyre som er National Geographic og Mikkjel Fønhus.

Kan du gi noen tips til de som vil oppleve fugl på nært hold?

Jeg vil da spesielt anbefale bruk av kano. Jeg hadde en tur på Isteren for et par år tilbake og har vel ikke sett så mye, så nært før eller siden. det var helt utrolig, og jeg håper flere får sjansen til å oppleve det samme. Sett i gang å padle de store elvene våre.

En annen ting: kjøp noe grønt stoff og sy ditt eget kamouflasjetelt. Det er såre enkelt og trenger ikke koste langt over tusenlappen.

Ellers vil jeg bare takke for de fine årene som jeg har hatt i NOF Drammen og håper jeg kan komme tilbake ved en seinere anledning. Det er fortsatt Drammensmarka som vinner blant skogsområder på sørøstlandet for meg!

Vi sees !

Spurveugle. Foto Audun Brekke

VinterAtlas i Buskerud 1999/2000

av Steinar Stueflotten

VinterAtlas-prosjektet har lagt bak seg sin sjette og siste sesong. Det ble ingen knallavslutning på prosjektet i Buskerud, verken hva gjelder antall deltagere eller mengde vinterfugl. Det ble imidlertid satt ny rekord i antall observerte arter på en sesong med hele 107 arter. Dette skyldes primært god dekning i en del kystnære ruter, samt en generell god vintersesong for sjøfugl. Det kom inn 142 skjemaer fra i alt 83 ruter, og 34 observatører deltok i prosjektet denne siste sesongen. Dette er 8 mindre enn forrige vinter. I

sum har nå over 100 personer bidratt med opplysninger til prosjektet og til sammen sendt inn over 700 skjemaer. Det ble observert 8 nye arter denne sesongen, og vi endte derfor på 137 arter totalt i Buskerud. Videre kom det inn skjemaer fra 11 nye ruter, noe som brakte dekningsgraden opp i 87% ved prosjektets slutt. Totalt foreligger det nå registreringer fra i alt 134 ruter - ikke verst med tanke på at vi har mange vanskelig tilgjengelige fjellruter i fylket.

Tabell 1: Oversikt over antall registreringer i prosjektet.

Sesong	Antall ruter	Antall skjemaer	Antall arter	Ant. arter Per rute	Ant. arter per skjema	Sum maks. antall ind.	Antall ind per rute	Antall Observatører
99/00	83	142	107	11,9	9,5	20942	252	34
98/99	101	167	100	12,9	10,7	24948	247	42
97/98	87	150	104	14,9	11,5	22114	254	27
96/97	80	126	92	14,6	11,7	13872	173	33
95/96	47	98	94	19,5	13,6	27011	575	28
94/95	26	32	58	9,1	7,6	2257	87	7

Som vi ser av Tabell 1, har antall arter per rute og per skjema gått jevnt nedover etter den store invasjons-vinteren 1995/96. Det generelle inntrykket fra siste sesong, var at det var lite fugl å se. Dette til tross for en mild og heller snøfattig vinter. Disse forholdene var ikke spesielle for Buskerud. På Internett kunne vi i løpet av vinteren lese mange meldinger med spørsmål om hvor det var blitt av alle småfuglene. Spesielt var det lite trost og sisiker å se, men også flere andre arter hadde små antall sammenlignet med foregående vinter. Dette skyldes nok dårlige næringsforhold mer enn klimatiske faktorer. Langs hovedvassdragene var isforholdene gunstige også denne vinteren, noe som sikkert var en viktig årsak til at antall overvintrende vannfugl stort sett var på det normale vinteren sett under ett.

Det ble som nevnt, registrert hele 8 nye arter i prosjektet denne vinteren. Svartstrupedykkeren i Fiskumvannet hold seg der fram til 7.12.99, og kunne med det registreres som ny art for VinterAtlas, ikke bare i Buskerud men i hele Norge. Andre nye arter var: en havørn på gjort

utenfor Tofte, men alkekonger ble også sett oppe i Drammenselva ved Mjøndalen og ved Fiskum. Skogdue i Mjøndalsruta var også ny art. Det samme var heipiplerke ved Tofte og svarttryggerle (underart) i Drammen sentrum (24.1.00). Av andre fåtallige arter denne vinteren kan nevnes dvergdykker, dvergsvane, grågås, krikkan, stjertand, taffeland, havelle, lappfiskand, fjellvåk, dvergfalk, vandrefalk, sivhøne, hornugle, polarsisik og sivspurv.

Det ble registrert bra med storskarv og ærfugl denne vinteren, mens antall måker lå på omtrent samme nivå som tidligere. Rekordhøye antall ble notert for sothøne. Dette er en art som har økt sterkt i antall overvintrende individer i de seinere årene. Antall fossekall gikk tilbake med ca.30% sammenlignet med forrige vinters toppnotering, og antall trost falt helt ned til 20% av forrige sesongs antall. Heller ikke rovfugl og ugler viste tegn til framgang fra forrige sesong. Meisebestanden var relativt stabil, mens det som nevnt, var nesten fritt for grønnsisik og gråsisik denne vinteren. Det var også svært lave tall for

de foregående to sesongene.

Tabell 2 og 3 viser de 20 mest utbredte og tallrike artene i Buskerud siste vinter sammenlignet med tidligere sesonger. Det er stort sett de samme artene som går igjen på listene fra år til år. Tidligere tallrike arter som gråtrost, grønnsisik og gråsisik falt ut av 20 på topp lista i år, men de kommer høyt opp på den akkumulertelista. Også i år førte tellinger av kveldstrekkende kråker og kaier i Drammen/Lier-området til høye tall for disse to artene som fortsatt topper lista over de mest tallrike artene i fylket sammen med gråmåke. En kan også merke seg at mindre tallrike arter som flaggspett, ravn og nøtteskrike havner høyt opp på lista over de mest utbredte og vanlige vinterartene i fylket.

Når det gjelder de mest artsrike rutene i fylket, så styrket NM52 Mjøndalen sin tetposisjon, og er nå oppe i 92 arter! God innsats i kystrutene på Hurumlandet førte til at rute NL89 Tofteholmen kom inn som ny rute høyt oppe på 20 på topp listene både for antall arter og sum antall individer (sum av maksimalt antall individer per art i løpet av en sesong i prosjektet). Merk for øvrig at en rute som MN51 Geilo fra de øvre deler av fylket, fortsatt markerer seg godt på denne rangeringen, som ellers domineres av ruter fra de nedre delene av Buskerud. De fem beste rutene sesongen 99/00 var NM52 Mjøndalen (72 arter), NL89 Tofteholmen (54 arter), NM72 Røyken (51 arter), NM66 Ask (47 arter) og NM80 Tofte (45 arter). Også dette året var det NM72 Røyken som hadde flest innsendte skjemaer (6).

Tabell 2: De mest utbredte artene – andel av totalt antall ruter.

Art	Andel etter 6 år	Andel ruter i 99/00
1 Skjære	79 %	71 %
2 Kjøttmeis	80 %	63 %
3 Blåmeis	72 %	55 %
4 Granmeis	73 %	43 %
5 Kråke	60 %	42 %
6 Dompap	69 %	41 %
7 Flaggspett	55 %	39 %
8 Ravn	60 %	34 %
9 Kvinand	32 %	33 %
10 Grønnpink	55 %	31 %
10 Nøtteskrike	57 %	31 %
12 Stokkand	31 %	29 %
12 Svartmeis	52 %	29 %
14 Gulspurv	55 %	25 %
14 Fossekall	34 %	25 %
14 Laksand	26 %	25 %
17 Sangsvane	34 %	24 %
17 Knoppsvane	18 %	21 %
19 Spettmeis	40 %	21 %
20 Toppmeis	42 %	19 %

Tabell 3: De mest tallrike artene - sum antall individer i sesongen.

Art	Maks. ant. tidligere år	Total sum 99/00
1 Kråke	4026	3775
2 Gråmåke	3082	2669
3 Kaie	2341	1667
4 Grønnpink	1096	1544
5 Stokkand	1360	1210
6 Sangsvane	1902	1182
7 Kvinand	958	892
8 Knoppsvane	1074	864
9 Kjøttmeis	743	656
10 Skjære	825	607
11 Sidensvans	9004	389
12 Dompap	471	343
13 Blåmeis	425	327
14 Gulspurv	1229	321
15 Toppand	410	265
16 Laksand	441	257
17 Piltink	338	237
18 Gråspurv	276	236
19 Granmeis	231	219
20 Bydue	482	214

Tabell 4: De mest artsrike rutene.

Nr	Rute	Navn	Ant. arter
1	NM52	Mjøndalen	92
2	NM62	Drammen	78
3	NM72	Røyken	72
4	NM80	Tofte	71
5	NM41	Fiskum	69
6	NM66	Ask	63
7	NM42	Vestfossen	62
8	NL89	Tofteholmen	57
9	NM76	Steinsfjorden	53
10	NM77	Jevnaker	53
11	MN51	Geilo	52
12	NM71	Røysjø	50
13	NM54	Vikersund	49
14	MN92	Eidflatdalsnuten	48
15	NL59	Hvittingfoss	47
16	NM53	Snaukollen	47
17	NN01	Nesbyen	46
18	NN02	Herad	46
19	MN61	Hol	44
20	MN74	Ulsåk	44

Tabell 5: Ruter med størst antall fugl.

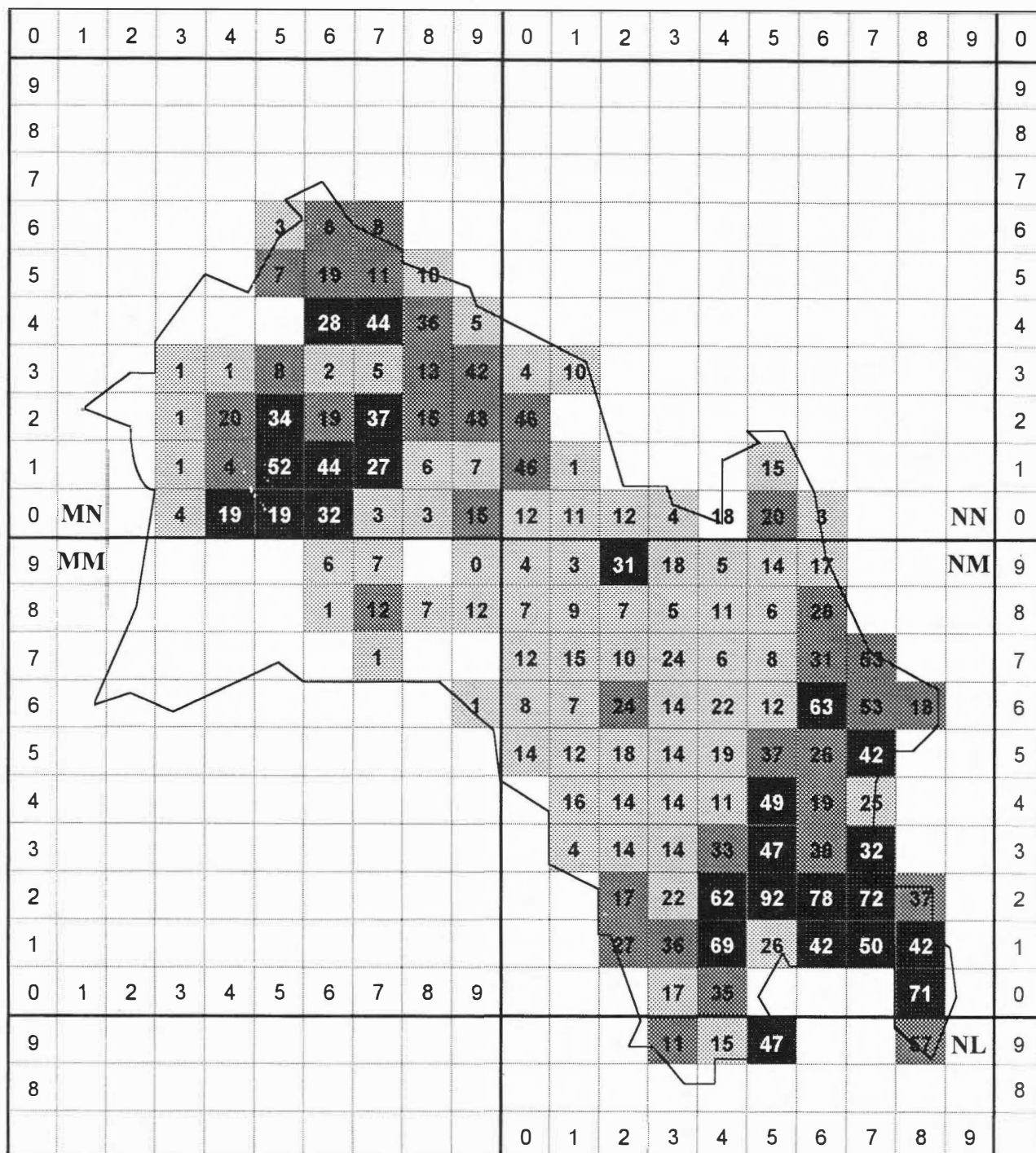
Nr	Rute	Navn	Ant. ind.
1	NM62	Drammen	12868
2	NM72	Røyken	6086
3	NM52	Mjøndalen	5532
4	NM76	Steinsfjorden	3090
5	NM54	Vikersund	2426
6	NM66	Ask	2401
7	NM71	Røysjø	1741
8	NM77	Jevnaker	1650
9	NM41	Fiskum	1502
10	NL89	Tofteholmen	1330
11	NM55	Drolsum	1241
12	NM80	Tofte	1285
13	NM42	Vestfossen	1206
14	MN51	Geilo	1075
15	NM61	Andorsrud	1000
16	NM75	Sundvollen	898
17	NM82	Slemmestad	844
18	NM67	Nøkleby	764
19	NM53	Snaukollen	752
20	MN61	Hol	737

Feltinnsatsen den siste sesongen var heller moderat, og dårligere enn begge de to foregående sesongene. Flere deltagere beklaget at innsatsen denne vinteren ikke ble helt slik de hadde planlagt. Det ble derfor de tradisjonelle områdene i de sørøstlige og nordlige delene av fylket som fikk best dekning. I midt fylket var det svært dårlig dekning denne sesongen. Vedlagte kart viser

sluttresultatet for VinterAtlas i Buskerud med hensyn til dekning og antall arter registrert i rutene. Andelen godt til middels godt undersøkte ruter økte fra 36% til 41%. Spesielt Torkild Jensen bidro sterkt til at en del nye ruter i nordfylket ble dekt denne vinteren. Dekningsgraden til en rute er for øvrig bedømt ut fra antall timer, antall skjemaer og antall arter som er registrert i ruta.

Gråsisik var det uvanlig lite av denne vinteren
Foto: Morten Vang

VINTERATLAS i BUSKERUD

Status per: 12.08.00

Dekning etter 6 sesonger

(tall i rutene angir antall arter)

	Ikke undersøkt	20
	Dårlig undersøkt	71
	Middels godt undersøkt	37
	Godt undersøkt	26

13%	Totalt antall arter:	137
46%	Totalt antall ruter:	154
24%	Antall dekte ruter:	134
17%	Dekningsgrad:	87%

Tabell 6 viser alle arter som er observert i VinterAtlas-prosjektet i Buskerud fordelt per år med sum antall individer for alle seks årene til høyre. Ut fra tabellen kan en se hvilke arter som er regelmessige overvintringsarter i fylket, og hvilke som er mer tilfeldige og sjeldne vintergjester. Noen av artene kan ikke regnes som egentlig overvintrende, da de stort sett bare fanges opp av prosjektet gjennom seine høst-

observasjoner i desember, eller tidligtrekkende arter i februar. Eksempler på arter som domineres av seine høst-observasjoner er: dykkere, enkelte gjess og andefugler, rovfugler (musvåk, fjellvåk, dvergfalk og tårnfalk), hornugle, jordugle og linerle. Tidlige arter på vårtrekk er f.eks. hettemåke, sildemåke og sanglerke.

Tabell 6: Arter observert i VinterAtlas-prosjektet i Buskerud – 1994/1995 til 1999/2000.

Art	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	Sum antall ind over 6 år
Storlom					X		2
Dvergdykker	X	X	X	X	X	X	21
Toppdykker			X				1
Gråstrupedykker				X			1
Horndykker					X		1
Svarthalsdykker						X	1
Storskarv		X		X	X	X	41
Gråhegre		X	X	X	X	X	45
Knoppsvane	X	X	X	X	X	X	4160
Sangsvane	X	X	X	X	X	X	6295
Dvergsvane		X				X	8
Kortnebbgås		X		X			2
Tundragås				X			1
Grågås			X		X	X	19
Kanadagås		X	X	X	X	X	1429
Brunnakke		X	X	X	X	X	799
Snadderand			X				1
Krikkand		X				X	7
Stokkand	X	X	X	X	X	X	6547
Stjertand				X		X	2
Taffeland				X	X	X	7
Toppand	X	X	X	X	X	X	1193
Bergand		X		X			8
Ærfugl			X		X	X	305
Havelle		X				X	4
Svartand		X			X	X	23
Sjøorre				X			2
Kvinand	X	X	X	X	X	X	4173
Siland	X	X	X	X	X	X	93
Laksand	X	X	X	X	X	X	1431
Lappfiskand		X	X	X	X	X	16
Havørn						X	1
Musvåk				X	X		3
Fjellvåk				X	X	X	8
Hønehauk	X	X	X	X	X	X	65
Spurvehauk	X	X	X	X	X	X	101
Kongeørn		X	X	X	X	X	101
Tårnfalk	X			X			2
Dvergfalk				X		X	6

Art	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	Sum antall ind over 6 år
Jaktfalk			X	X	X		6
Vandrefalk		X	X	X		X	7
Jerpe	X	X	X	X	X	X	35
Lirype		X	X	X	X	X	515
Fjellrype		X	X	X	X	X	593
Orrfugl	X	X	X	X	X	X	211
Storfugl	X	X	X	X	X	X	71
Rapphøne				X			4
Fasan		X	X	X	X	X	32
Vannrikse				X			1
Sivhøne		X				X	3
Sothøne		X	X	X	X	X	359
Enkeltbekkasin		X					1
Hettemåke		X		X	X	X	13
Fiskemåke		X	X	X	X	X	317
Sildemåke			X				1
Gråmåke	X	X	X	X	X	X	10527
Polarmåke				X			2
Grønlandsmåke					X		1
Svartbak		X	X	X	X	X	485
Krykkje						X	73
Lomvi				X		X	51
Alke						X	6
Alkekonge					X	X	8
Bydue		X	X	X	X	X	1546
Ringdue	X	X	X	X	X	X	23
Skogdue						X	1
Tyrkerdue	X	X	X	X	X	X	47
Hubro					X		1
Snøugle			X				1
Haukugle			X	X	X	X	12
Spurveugle	X	X	X	X	X	X	64
Kattugle	X	X	X	X	X	X	40
Jordugle	X						1
Hornugle		X	X			X	4
Perleugle	X	X	X	X	X	X	45
Isfugl					X		1
Gråspett	X	X	X	X	X	X	46
Grønnspekk	X	X	X	X	X	X	76
Svartspett	X	X	X	X	X	X	94
Flaggspett	X	X	X	X	X	X	344
Hvitryggspett				X			1
Dvergspett	X	X	X	X	X	X	23
Tretåspett			X	X	X	X	22

Art	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	Sum antall ind over 6 år
Gråtrost	X	X	X	X	X	X	4187
Rødvingetrost		X	X	X	X		62
Munk	X	X	X	X	X	X	15
Fuglekonge	X	X	X	X	X	X	890
Skjeggmeis					X		2
Stjertmeis	X	X	X	X	X	X	485
Løvneis	X	X	X	X	X	X	77
Granmeis	X	X	X	X	X	X	960
Toppmeis	X	X	X	X	X	X	284
Svartmeis	X	X	X	X	X	X	463
Blåmeis	X	X	X	X	X	X	1620
Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X	2786
Spettmeis	X	X	X	X	X	X	312
Trekryper	X	X	X	X	X	X	123
Varsler			X	X	X	X	21
Nøtteskrike	X	X	X	X	X	X	356
Lavskrike	X	X	X	X	X	X	92
Skjære	X	X	X	X	X	X	2908
Nøttekråke	X	X	X	X	X	X	62
Kaie	X	X	X	X	X	X	5913
Kornkråke			X	X	X		7
Kråke	X	X	X	X	X	X	11456
Ravn	X	X	X	X	X	X	989
Stær		X	X	X	X	X	161
Gråspurv	X	X	X	X	X	X	1119
Pilfink	X	X	X	X	X	X	1450
Bokfink	X	X	X	X	X	X	67
Bjørkefink	X	X	X	X	X	X	568
Grønnefink	X	X	X	X	X	X	5225
Stillits		X	X	X	X	X	205
Grønnsisik	X	X	X	X	X	X	2132
Bergirisk		X					12
Gråsisik	X	X	X	X	X	X	5557
Polarsisik		X	X	X	X	X	31
Grankorsnebb	X	X	X	X	X	X	282
Furukorsnebb		X	X	X	X	X	118
Båndkorsnebb			X				6
Konglebit		X			X	X	276
Dompap	X	X	X	X	X	X	2088
Kjernebiter	X	X	X	X	X	X	33
Snøspurv		X	X	X	X	X	106
Gulspurv	X	X	X	X	X	X	2893
Sivspurv		X		X		X	4
Korsnebb		X			X		14
Antall arter	58	94	92	104	100	107	137

Tabell 7 viser de 20 mest tallrike vinterartene i Buskerud rangert etter total sum av registrerte arter i løpet av prosjektets seks sesonger. De tre klart mest tallrike artene på lista er kråke, sidensvans og gråmåke. Kråke er på topp bl.a. som følge av tellinger på en stor overvintringsplass for arten i Drammen/ Lier-området, sidensvans pga en særlig stor invasjon vinteren 1995/96.

Sammenlignet med andre fylker kommer også kaie høyt opp på Buskerud-lista. Dette skyldes samme forhold som nevnt for kråke. Ellers kan en merke seg at sangsvane og knoppsvane ligger høyt oppe på Buskerud-lista, noe som understreker fylkets sentrale betydning for disse artenes overvintring i Norge.

Tabell 7: 20 på topp –
De mest tallrike artene i VinterAtlas, Buskerud.

Rang	Art	Sum antall ind over 6 år
1	Kråke	11456
2	Sidensvans	11403
3	Gråmåke	10527
4	Stokkand	6547
5	Sangsvane	6295
6	Kaie	5913
7	Gråsisik	5557
8	Grønnfink	5225
9	Gråtrost	4187
10	Kvinand	4173
11	Knoppsvane	4160
12	Skjære	2908
13	Gulspurv	2893
14	Kjøttmeis	2785
15	Grønnsisik	2132
16	Dompap	2076
17	Blåmeis	1620
18	Bydue	1546
19	Pilfink	1450
20	Laksand	1431

Til slutt tar vi med en oversikt over alle deltagerne som har bidratt med opplysninger til prosjektet den siste sesongen. En stor takk til dere alle sammen og de medobservatørene som også har bidratt med viktige opplysninger. Ser vi de seks årene under ett, er det følgende sju deltagere som peker seg ut som de som har bidratt med flest opplysninger til prosjektet: Steinar Stueflotten, Torkild Jensen, Bjørn Harald Larsen, Per Furuseth, Jon Ludvig Hals, Lars Thomas Poppe og Bill Sloan. Uten disse iherdige innsats ville ikke resultatet for Buskerud ha blitt så bra som det nå er blitt.

Tabell 8: Deltagere siste sesong.

Navn	Poststed	Ant. ruter
Steinar Stueflotten	Drammen	30
Torkild Jensen	Malvik	20
Jon Ludvig Hals	Krokstadelva	11
Bill Sloan	Geilo	10
Rolf E. Andersen	Tranby	8
Kendt Myrmo	Hønefoss	7
Tonny Andersen	Drammen	7
Lars Thomas Poppe	Tønsberg	5
Bent Fjeldheim	Hemsedal	4
Vegard Bunes	Røyse	4
Bjørn Harald Larsen	Raufoss	4
Olav Huso	Hemsedal	3
Jan Mjåland	Lier	3
Lars Erik Johannessen	Bergen	2
Torggrim Breiehagen	Hundvåg	2
Karl Plischewski	Ål	2
Eli Gates	Klokkarstua	2
Per Ole Syvertsen	Oslo	2
Arild Gauteplass	Geilo	1
Arne Gullstein Dokken	Geilo	1
Trond Bølstad	Geilo	1
Helen Lorraine	Geilo	1
Anna B.Kyrkjedelen	Geilo	1
Torill Flataaker	Geilo	1
Magne Hopland	Geilo	1
Botolv Berg Bråtalien	Torpo	1
Svein D.Eriksen	Hovet	1
Geir Brudal	Tranby	1
Jens Erik Nygård	Lier	1
Gunvor Engnæs	Vestfossen	1
Finn Hauge	Sandefjord	1
Frode Nordang Bye	Svelvik	1
Ole Bakken	Drammen	1
Svein Dale	Oslo	1

Eiker Ringmerkingsgruppe 1999

Av Anders Hals

For 1999 er antallet ringmerkede arter eksakt det samme som året før, med antallet fugler er noe mindre - 2.439 i 1999 mot 2.590 i -98. Årsaken ligger i kraftig nedgang i antallet reirunger - 441 i fjor mot 761 det foregående året.

Den største nedgangen finner vi hos svarthvit fluesnapper. 211 unger i -98 ble til kun 59 i -99. Dårlig jobbing? Blå- og (til dels) kjøttmeisene hadde det også stritt - i alle fall målt ut fra antallet merkede reirunger. Antallet blåmeisunger sank fra 1998 til -99 med 35%. Også for stær var nedgangen meget stor - nærmere bestemt en halvering.

Nettfangsten foregikk etter vanlige rutiner på Hals ved Vestfossen. Det ble fanget en del dager øppe på Halshaugen hvor det innimellom bjørk, osp, hegg og noen graner og furuer er et stort innslag av edellauvskogarter som eik, ask, lind, lønn og hassel m.m. foruten en del krattvegetasjon av ymse opprinnelse. Ulempen med å fange her er at nettrundene blir svært lange fordi hele haugen ligger 5-700 meter unna husene på gården, og da er begrenset hva en rekker innimellom alt annet.

I tillegg ble det fanget en del øppe i skogkanten vest for husene hvor det stedvis bl.a. er mye rødhyll, foruten at nettene ved gårdsdammen og i sumpområdet midt ute på jordene var øppe til tider.

Det er langt mellom bombene i et slikt miljø. Det er heller noen forutsetning, men selvsagt som salt på egget. Og hyggelige opplevelser var det mange av - lokaliteten totalt sett tatt i betraktning. Fangstplassene var den direkte årsak til dette.

Samlet sett ble det merket hele 199 troster av fem arter - svarttrost, gråtrost, måltrost, rødvingetrost og ringtrost (1/5 var samtlige fem innom nettene), 67 munk, 186 rødstruper, seks kjemebitere, én nattergal, fem sivspurver, åtte nøtteskriker, sju steinskvetter, ei rugde, én varsler, en gulsanger og 16 buskskvetter m.m. Fangsten foregikk for øvrig i all hovedsak i perioden mars-oktober.

Det er grunn til å dvele litt ved hvor et par av artene ble fanget. Tre av sivspurvvene - alle hanner - ble fanget samtidig øppe i skogkanten. Den fjerde - en hunn - hang i et nett øppe på haugen, og den femte hang i et nett ved foringsplassen ved husene. Ingen av stedene er utpreget typiske sivspurv-lokaliteter. På den annen side kan slike fangster kanskje si noe

om trekkmønsteret hos denne arten, bl.a. fordi det i flere år nå er fanget sivspurv på Hals på litt uvanlige steder til sivspurv å være. Rugda ble for øvrig fanget tre meter fra bryggerhuset.

Det er for tiden en viss gryende diskusjon i ringmerkingsmiljøet mht. til hva man bør merke. Er det for eksempel ikke merket nok grønnfink og kjøttmeis? Det er ikke nødvendigvis antallet eller de spesielle artene som teller, og som en reaksjon på dette ønsker ERG nå å satse mye mer på merking av kråkefugler - i første rekke nøtteskrike. Utgangspunktet er de etter forholdene store mengder med nøtteskriker som hver høst en tre ukers tid i overgangen september/oktober hamstrer eike- og hasselnøtter øppe i haugen. Oppleggene er klare. I tillegg skal noen utradisjonelle nettoppsett skal prøves ut i løpet av sommeren.

Dette er målsettingen, men hvordan gruppas liv og virksomhet pga. et hestespark vil utvikle seg framover er noe uvisst - dog vesentlig mer avklart nå enn tidligere i vinter.

Pilfink ble fanget i et antall av 29 i 1999.

Foto : Morten Vang

Ringmerkingsoversikt

Art	Tidl. merket	Pull. 99	F.g. 99	Tils. 99	Total 83-99
* Rugde <i>S. rusticola</i>	-	-	1	1	1
Heipplerke <i>A. pratensis</i>	45	-	6	6	51
Linerle <i>M. a. alba</i>	193	-	8	8	201
Sidensvans <i>B. garrulus</i>	20	-	21	21	41
Gjerdsmett <i>T. troglodytes</i>	43	-	6	6	51
Jernspurv <i>P. modularis</i>	237	-	30	30	267
Rødstrupe <i>E. rubecula</i>	716	-	186	186	902
* Nattergal <i>L. luscinia</i>	-	-	1	1	1
Blåstrupe <i>L. s. svecica</i>	6	-	3	3	9
Rødstjett <i>P. phoenicurus</i>	31	-	5	5	36
Buskskvett <i>S. rubetra</i>	12	-	16	16	28
* Steinskvett <i>O. oenanthe</i>	-	-	7	7	7
Ringtrost <i>T. torquatus</i>	2	-	1	1	3
Svarttrost <i>T. merula</i>	275	-	65	65	340
Gråtrost <i>T. pilaris</i>	640	10	41	51	691
Måltrost <i>T. philomelos</i>	101	-	45	45	146
Rødvingetrost <i>T. iliacus</i>	189	-	37	37	226
Gulsanger <i>H. icterina</i>	1	-	1	1	2
Møller <i>S. curruca</i>	33	-	5	5	38
Torrisanger <i>S. communis</i>	35	-	6	6	41
Hagesanger <i>S. borin</i>	383	-	24	24	407
Munk <i>S. atricapilla</i>	351	-	67	67	418
Gransanger <i>P. collybita</i>	151	-	6	6	157
Lovsanger <i>P. trochilus</i>	1231	-	82	82	1313
Fuglekonge <i>R. regulus</i>	40	-	12	12	52
Gråfluesnapper <i>M. striata</i>	119	-	7	7	126
SIR fluesnapper <i>F. hypoleuca</i>	3828	59	9	68	3896
Sijertmeis <i>A. caudatus</i>	17	-	15	15	32
Løvmeis <i>P. palustris</i>	46	-	1	1	47
Granmeis <i>P. montanus</i>	161	-	11	11	172
Toppmeis <i>P. cristatus</i>	12	-	1	1	13
Svartmeis <i>P. ater</i>	293	28	11	39	332
Blåmeis <i>P. caeruleus</i>	3544	133	93	226	3770
Kjøttmeis <i>P. major</i>	5721	150	103	253	5974
Spettmeis <i>S. europaea</i>	72	-	5	5	77
Trekryper <i>C. familiaris</i>	46	-	4	4	50
Tornskate <i>L. collurio</i>	15	-	1	1	16
Variser <i>L. excubitor</i>	2	-	1	1	3
Nøtteskrike <i>G. glandarius</i>	20	-	8	8	28
Skjære <i>P. pica</i>	163	4	1	5	168
Stær <i>S. vulgaris</i>	1000	55	4	59	1059
Pilfink <i>P. montanus</i>	588	-	29	29	617
Bokfink <i>F. coelebs</i>	1249	-	264	264	1513
Bjørkefink <i>F. montifringilla</i>	894	-	30	30	924
Grønnfink <i>C. chloris</i>	8989	-	108	108	9097
Stillits <i>C. carduelis</i>	25	-	2	2	27
Grønnsisik <i>C. spinus</i>	3124	-	299	299	3423
Tornirisk <i>C. cannabina</i>	8	-	2	2	10
Gråsisik <i>C. flammea</i>	769	-	72	72	841
<i>C. f. flammea</i>	659	-	40	40	699
<i>C. f. cabaret</i>	110	-	32	32	142
Dompap <i>P. pyrrhula</i>	1691	-	116	116	1807
Kjemebiter <i>C. coccothraustes</i>	7	-	6	6	13
Gulspurv <i>E. citrinella</i>	428	2	95	97	525
Sivspurv <i>E. shoeniclus</i>	182	-	5	5	187
Andre	934				934
Sum pr. 31/12-99 99 arter	38762	441	1998	2439	41201

Gjenfunn og fremmedkontroller i 1999.

Tegnforklaringer (gjelder både kontroller og gjenfunn):

- F = hunn.
- M = hann.
- X = kjønn ukjent.
- 1K = fugl i første kalenderår.
- 2K = fugl i andre kalenderår.
- 1K+ = fugl i første kalenderår eller eldre, dvs. alder helt ukjent.
- 2K+ = fugl i andre kalenderår eller eldre.
- pull. = reirunge.
- ad. = voksen fugl, alder ikke registrert.
- 0 = fugl ringmerket.
- * = ringmerket fugl fanget.
- x = ringmerket fugl funnet død (trafikk, vindu eller annen antatt årsak).
- + = ringmerket fugl skutt eller drept av menneske på annen måte.
- v = ringmerket fugl kontrollert og sluppet med (samme) ring.
- 1-1-9 = fugl funnet/kontrollert ett år, én måned og ni dager etter merking.

For lokaliteter i Norge er oppgitt lokalitet, kommune og fylke.

For utenlandske lokaliteter er oppgitt lokalitet, "fylke" og land.

Første linje angir merkedata, andre linje funnomstendigheter.

Alle kontroller og gjenfunn er ordnet alfabetisk på institusjon og kronologisk på ringnummer.

Gjenfunn.

NOS E 792.048 **Rødstrupe, X 1K+**. 0 15.08.98, Hals, Ø. Eiker, Buskerud.
+ 01.03.99(0-6-16), Chabet el Aneur, Alger, Algerie. 2608km 55W.

NOS E 792.252 **Kjøttmeis, M 2K+**. 0 18.10.98, Hals, Ø. Eiker, Buskerud.
+ (musefelle) 01.04.99(0-5-13), øvre Hylland, Vinje, Telemark. 134 km W.

NOS 8.571.514 **Grønnfink, F 1K**. 0 01.10.93, Furua, Ø. Eiker, Buskerud.
v 12.01.99 (5-3-11), Kvassås, Sokndal, Rogaland. 256 km 5W.

NOS 8.603.775 **Grønnfink, M 1K**. 0 21.09.97, Hals, Ø. Eiker, Buskerud. v 15.07.98 (0-9-24),
Anvik, Larvik, Vestfold. 91 km 5

Fremmedkontroller.

- Amhem F 678.048 **Grønnsisik**, F 1K. 028.11.94, Tegelen, Limburg, Nederland. v 13.05.95 (0-5-15), Furua, Ø. Eiker, Buskerud. F 2K. 964 km N.
- Copenhagen 9 P 60.070 **Grønnfink**, M 1K. 029.12.93, Pandrup, Jylland, Danmark. v 02.07.95 (1-6-3), Furua, Ø. Eiker, Buskerud. M 2K+.
- Copenhagen 9 S 05.276 **Grønnfink**, M 2K+. 023.12.94, Jestrup, Jylland, Danmark. v 22.05.95 (0-4-29), Furua, Ø. Eiker, Buskerud. M 2K+.
- Copenhagen 9 S 07.415 **Grønnfink**, M 1K. 0 09.11.94, Klitmøller, Jylland, Danmark. v 29.06.95 (0-7-20), Furua, Ø. Eiker, Buskerud. M 2K+. v 28.03.99 (5-4-19), Hals, Ø. Eiker, Buskerud. M 3K+.

Fremmedkontroller (ikke tilbakerapportert).

- London RJ 85.870 **Svarttrost**, v 20.03.99 (), Hals, Ø. Eiker, Buskerud. M 3K+.
- NOS E 723.955 **Bokfink**, v 01.05.99 (), Hals, Ø. Eiker, Buskerud. M 3K+.
- NOS 8.515.833 **Grønnfink**, v 11.04.99 (), Hals, Ø. Eiker, Buskerud. M 3K+.
- NOS 8.183.945 **Kjernebiter**, v 07.02.99 (), Hals, Ø. Eiker, Buskerud. M 2K+.

Gjenfunn og kontroller inneholder flere interessante forhold. Rødstrupa som ble funnet igjen nede i Algerie - trolig fanget og siden spist - er vårt desidert sørligste gjenfunn av den arten. Kjøttmeisen merket som gammel hann, som siden ble fanget i ei musefelle på øvre Hyl land i Vinje, er også et eksempel på hva ringmerkingen kan gi av overraskelser.

Forøvrig er to stygg-gamle grønnfinker representert i listene. Den ene merket på Furua høsten 1993 som hunn født samme år og kontrollert i Sokndal i Rogaland 5 år, 3 måneder og 11 dager seinere. Den andre grønnfinken - merket i november 1994 på Jylland som

hann født samme år, ble kontrollert på Furua i juni sommeren etter, men også på Hals i mars 1999. Det var da gått 5 år, 4 mnd. og 29 dager etter merkingen i Danmark. Ikke nok med at sistnevnte ble gammel. Den ble også kontrollert på to forskjellige steder.

Disse to fuglene er de to eldste grønnfinkene jeg har fått tilbakemelding på enten som merker eller kontrollør av de godt over 9.000 grønnfinkene jeg har merket siden 1983!

For øvrig er det morsomt bl.a. å ha kontrollert en engelsk svarttrost og en norsk kjernebiter. Sistnevnte en art det bare var merket seks fugler av totalt på kontrolltidspunktet.

Nærmere omstendigheter omkring hvor eller når de fire siste fuglene ble merket, er ikke kjent fordi det ventes med lengsel og smerte på svarene på de berørte ringmerkings-sentraler.

Med dette er gruppa pr. 31/12-1999 oppe i 204 fremmedkontroller inkludert de hvor merkedataene er kjent. De 204 kontrollene er fordelt på 21 arter, flere fugler kontrollert flere ganger, og det er kontrollert fugler fra ni forskjellige land. Hva angår gjenfunnene, dvs. funn av fugler ringmerket av Eiker Ringmerkingsgruppe, er tilsvarende data pr. 31/12-99 183 funn av 23 arter i 12 land, hvorav to i Nord-Afrika.

NAVNEØTTA

Nye norske arter, kanskje? Nei, dette er gode, gamle arter, men tostavelsernavnene er delt og satt sammen feil. Kan du finne ut hvilke 10 arter som skjuler seg bak de rare navnene?

SVARTSNIPE

ENGSPETT

VEPSEUGLE

BRUSVÅK

LAPPHANE

FLAGGMEIS

BLÅSVALE

SANDHAUK

DVERGSPOVE

JORDTERNE

Rett svar kommer i neste nummer, følg med!

NYTT FRA NETTET

Etter at forrige nummer av Buskskvetten kom ut med en artikkel om digital fotografering, har vi fått en glimrendewebsite, der dette blir vist i praksis. Siden heter Digital Birding og er laget av Andreas Gullberg. Bildene av egretthegra på side er tatt av ham med videokamera gjennom teleskop på 100 meters hold. På siden hans finner du noen av de siste observasjonene av sjeldenheter i Norge, bl.a. rørdrum fra Borrevanne, og langnebbbekkasinsnipe fra Klåstadkilen, begge i Vestfold. Spesielt imponerende er bildet av dvergrørdrum tatt i Leksosen i Nordtrøndelag. Du kan også lese om det utstyr og de teknikker som blir brukt til fotograferingen.

Fra epostlistene nevner jeg en debatt med lokalt utspring: Motorveistrekningen gjennom Skoger har fått støyskjerm med glassvinduer. Tore Vang fra Drammen lokallag melder om mange drepte fugler. Det ble en ivrig debatt om rovfuglsihuetter og andre måter å løse problemet på. Saken er også tatt opp i NOFs sentralstyre, som vil henvende seg til vegvesenet.

RAPPORT FRA 1000 M.O.H.

Vår hytte ligger på 1000 m.o.h. i Voleli, som er nære "treriksryesa" mellom Gol, Hemsedal og Ål. Mellom husene våre har vi i dag 22.4 observert: 5-6 orrhaner, noen i spill, 6-7 ringtroster, 2 skjærer, 1 kråke, 1 linerle hann (!), 1 hunnrev og noen små fugler, mindre enn spurv, kan det ha vært heipiplerker?

Dessuten har vi sett to ravn og to traner, men ingen ryer. Rypespor har vi sett en del av, likeså harespor, men ingen orrhøner. Temperaturen har vært rundt 0 grader, og været overskyet, byger og litt sol innimellom.

Vennlig hilsen

H. J. Huitfeldt

Oscarsgt. 31

0352 Oslo.

HØSTESKURSJON TIL ØYEREN

En trolsk stemning i tåka på vei ut til Årnestangen i morges. Sikta var veldig dårlig, men ikke lenge etter at vi gikk ut på mudderbanken fikk vi øye på tereksnipa, Full klaff med en gang! Etter videre tålmodig venting og spising av nistepakke lettet endelig tåka slik at vi kunne se hvor vi egentlig var! Vi så tilsammen 35 arter, deriblant 1 tereksnipe, 1 enkeltbekkasin, 1 brusefugl, flere myrsnipper og sandloer.

Ca 200 hvitkinngjess, og mange canadagjess. Mengder med svaner lenger ute. 1 horndykker og flere toppdykkere. 3 skjeender, og ellers krikand, kvinand, laksand, brunnakke og stokkand. Mye ender lenger ute som var vanskelig å bestemme på grunn av lyset.

Tror også vi så en dvergfalk på vei ut av reservatet. På vei hjem stakk vi innom Stordammen, hvor vi fikk se en dvergdykkerfamilie bestående av 2 voksne og 4 unger! Også sivhøne og stokkand. En nydelig høstdag, med fornøyde turdeltakere. Bare synd ikke flere kunne være med.

Steinar, Jan, Katrine og Eli fra NOF Drammen.

Viktige adresser i Buskerudornitologien

Drammen lokallag

Formann	Tonny Andersen	Brønnbakken 28, 3038 Drammen	Tlf. 92017293
Nestformann	Geir Brudal	Berberissvn 4, 3408 Tranby	Tlf. 32850136
Sekretær	Vegard Andersen	Mårstien 72, 3033 Drammen	Tlf. 32890452
Kasserer	Jan Mjåland	Lahelldammen 12, 3400 Lier	Tlf. 32840204
Styremedlem	Helge Bull Engelstad	Gamleveien 20, 3030 Drammen	Tlf. 32886400
	Eli Gates	Røttergard, 3490 Klokkarstua	Tlf. 32798017
Revisor	Ole Edvart Bakken	Andorsrudveiene 20, 3074 Skoger	Tlf. 32883731
Valgkomite	Torkild Jensen	Smiskardet 46b, 7563 Malvik	Tlf. 73971155

Øvre Eiker lokallag

Formann	Per Øistein Klunderud	Klunderud gård, 3322 Darbu	Tlf. 32750504
Nestformann	Arve Olsen	Kløerveien 1, 3360 Geithus	Tlf. 32781208
Sekretær	Bjørn Tore Bollerud	Nyveien, 3322 Darbu	Tlf. 32750781
Kasserer	Jostein Bakke	Hermanbakken 10, 3050 Mjøndalen	Tlf. 32876908
Styremedlem	Jorunn Haugen Barrow	Uranusveien 93, 3055 Krokstadelva	Tlf. 32874329
	Bjørn Roar Skullestad	Efteløt, 3618 Skollenborg	Tlf. 32766118
Varamedlem	Kristen Grøslund	Gamle Kongsbergvei, 3322 Darbu	Tlf. 32750793
Varamedlem	Jon Trygve Johnsen	Gamle Kongsbergvei, 3322 Darbu	Tlf. 32750659

Hemsedal lokallag

Bent Fjellheim 3560 Hemsedal Tlf. 32062272

Geilo lokallag

Lars Egil Furuseth, Dagali 3580 Geilo

Hole og Ringerike lokallag

Postboks 52, 3529 Røyse

LRSK :

Leder	Torkild Jensen	Smiskardet 46, 7563 Malvik
Medlem	Steinar Stueflotten	Damenga 19, 3032 Drammen
	Jon Ludvig Hals	Uranusvn. 2, 3055 Krokstadelva
	Kent Myrmo	Inngjerdinga 11, 3514 Hønefoss

Vinteratlas:

Steinar Stueflotten Damenga 19, 3032 Drammen

Prosjekt Fiskeørn :

Tonny Andersen Brønnbakken 28, 3038 Drammen Tlf. 92017293

Returadresse :
NOF avd. Buskerud
v/Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier

C - BLAD

A5 --- A4 HEFTER

VINDUSPOSTEN

Håndbøker
Tidsskrifter
Manualer
Prislister

MEDLEMSBLADET

Kataloger
Skoleaviser
Programmer
Medlemsblader

STOKKE TRYKK

Stokke Trykk - 3175 Ramnes
Tlf.: 33 39 79 09 - Fax: 33 39 78 59 - Mob.: 915 14 311